МАРШАЛНАБДИ АМЖАЛТААРТНАЙ, МУХАР-ШЭБЭРЭЙ АЖАЛШАД!

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

№ 228 (11826)
1968 оной сентябриин 27, пятница

сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...ХЭ ОРОНОЙНГОО МАНДАЛДА

...димир Ильич Ленинэй түрэһэн ойн хүндэлэлдэ абаһан социа...лгаа дүүргэжэ, колхоз, совхозууднай гүрэндөө 191 мянган ...р түсэбэй орондо сентябриин 25-да 264 мянган цент...нэ ургасын таряа худалдаба гэжэ Мухар-Шэбэрэй аймагай бү...шадай нэрэһээ баяртайгаар мэдээсэнэбди. Мүн ороохо таряа ...гаса хуряалга дүүрэжэ, ерэхэ жэлэй тарилгын үрэһэн гол тү...гдаба.

...агай социалис уялга амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ «Заган... колхозой таряашад нилээд ехэ хубита оруулаа. Эдэнэр 20 ...центнер таряа худалдаха түсэбтэй аад, бэлэдхэлэй пунктда ...мянган центнер ороохо оруулаа. Гүрэндэ худалдагдахаар ...сортын элитэ классай үрэһэн үшөө сэбэрлэгдэжэ байна. «Иск... колхоз гүрэндөө 36 мянган центнер таряа худалдаад, жэлэй хоёр ...дүүргэбэ. «Родина» колхоз баһал хоёр түсэб дүүргэжэ, 31,7 ...центнер таряа тушаагаа. Мүн «Знамя Ленина» колхоз 20 мян...нтнерэй орондо 35 мянган центнер, «Коммунизм» колхоз — 19 ...центнерэй орондо 30 мянган центнер, Ленинэй нэрэмжэтэ ...—13 мянган центнерэй орондо 22 мянган центнер таряа Эхэ ...йнгоо амбаарта оруулаанхай. Тэрэшэлэн «Путь Ленина» колхоз ..., «Эрдэм» совхозууд түсэбөө баһал үлүүлэн дүүргэжэ, нилээд ...ряа бэлэдхэлэй пунктда оруулһан байна.

...үсөө түсэбһөө гадуур гүрэндэ тарян худалдагдажа үргэлжэл... Аймагай таряашад өөһэдынгөө арга боломжые тооложо үзөөд, ...а ондо бүхыдөө 270 мянган центнер таряа Эхэ оронойнгоо ам... оруулха гэжэ шиидээ.

... үдэрнүүдтэ бүхы колхоз, совхозууднай бүри һаяар намарай ...хахалжа дүүргэхэ, тарялан дээрэхи һолоомо, зелёнко һайнаар ...жа абаха зорилго табяад, эршэмтэйгээр хүдэлжэ байнхай.

Н. МАЛЫГИН,
КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой нэгэдэхи секретарь;
Ц. ЦЫБИКОВ,
аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ;
И. ХОРОШИХ,
үйлэдбэриин управлениин начальник;
Ю. ПАРПАЕВ,
ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь;
Г. ПАВЛОВ,
хүдөө ажахын болон бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ.

...Эдэл даа таряа хуряалгын баатарнууд. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Му...р-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой түрүү комбайнернууд (зүүн ...гаа) Ф. С. Горюнов, Л. А. Козлов (дундань бригадир), П. Я. Ан...нов.
Э. ЛАПИНАЙ фото.

МАНАЙ БАЯЛИГ—АЛТАН ТАРЯАН

Н. МАЛЫГИН,
КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой нэгэдэхи секретарь

АГУУЕХЭ багша В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, манай Мухар-Шэбэрэй аймагай колхоз, совхозуудай таряашад 191 мянган центнер түсэбэй орондо Эхэ оронойнгоо амбаарта 264 мянган центнер алтан шара таряа оруулаад, хэлэһэн үгэдөө хүрэбэ.

Энэ амжалта гансахан нэгэ намарай хүдэлмэриин үрэ бэшэ. Ороохо тарянай элбэг ехэ ургасын түлөө хэдэн арбаад, зуугаад механизаторнууд, таряашад бүхэли жэл соо эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлөө. 1967 оной ойн баярай жэлдэ эхилһэн мүрысөөгөө үргэлжэлүүлэн, газар таряалангаа зүбөөр элдүүрилхэ, ургасыень дээшэлүүлхын тула нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдээ.

Манай һанахада, газар, бүхы техникые бодото эзэтэй болгожо, механизаторнуудай ажалай түлөөһые абаһан продукциинь хэмжээгээр, тэрэнэйнь шанарые харалсажа үгэдэг болохо саг ерээ. Тарян ажалай бүхы хүдэлмэрине бодомжотой зүбөөр, научна үндэһөөр эмхидхэдэг болоод, газарай ёһотойл эзэн—ажахын тоосоондо ороһон тусхай тракторна бригадануудые бии болгобол таарамжатай гэжэ тоолонобди.

Энэ жэлэй хабарһаа эхилжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойхидой жэшээгээр бусад ажахынууднай тракторна бригадануудаа ажахын тоосоондо оруулжа, тэдэндээ ямар ажал хэхэб, хэды шэнээн ургаса абахаб, али зэргын гаргаша хэхэб гэжэ тодорхой даабари үгэдэг болоо. Бригада бүхэндэ үйлэдбэриин программа табигдаа, технологическа карта зохёогдожо үгтэһэн байна. Энээнэй ашаар ороохо тарянай элбэг баян ургаса абаха арга боломжо олдоо гэжэ хэлэхэдэ болоно.

Тэрэшэлэн аймагай таряашад нёдондо намарһаа хойшо үндэр баян ургасын үндэһэ һуури табижа эхилһэн. Нёдондо намар аймаг дотор 17 мянга гаран гектар эртын намарай паар хахалагдаа. Ажахынуудта сэбэр пааршье һайнаар элдүүрилэгдэһэн байна. Тарялан дээрэ нас шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ горитой гаргагдаа. Ажахы бүхэн хабарайнгаа тарилгые байгша оной сагай уларилда тааруулан, зохисотой агротехническэ болзор соо үнгэргөө. Тарилгын бүхы хүдэлмэри хоорондоо нэгэшье таһалдалгүйгөөр, комплексно аргаар эмхидхэгдээ. Жэшээнь, газарай хүрьһэнэй шииг нойтые дүүрэн хэрэглэхын тула хахалалга тарилга хоёрой хоорондо багахашье забһар гаргангүй, бүхы машина, техникэ, хүн зоной хүсэ зүбөөр элсүүлэн табижа, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэ шухала болоһон байна. Хабарай тарилгын хүдэлмэрине иигэжэ эмхидхэһэнэй ашаар бүхы ороохото ургамалнууд богони болзорто, таатай хаһа саг соогоо, һайн шанартайгаар таригдаа.

Таряашаднай үрэһэ хүрэнгэ һайнаар бэлдэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулдаг болонхой. Бүхы таряатаа эрхим шанартай, хүү сортовой үрэһөөр, ехэнхиинь томо жэжээрнь илгаһан үрэһөөр заабол тариха гэээшэ манай ажахынуудай заншал болонхой. Үрэһэнэй ороохоной томонуудые илгажа тарихада манай эндэхи эрхэ байдалда тарянай ургаса гектарай 4—5 центнерээр дээшэлнэ. Тиигэжэ энэ жэлдэ таригдаһан бүхы 161 мянган центнер үрэһэнэймнай 60 процентнь 1-дэхи, 2-дохи классай байгаа. Тэрэнэй ашаар тарян жэгдэ һайнаар, үдхэнөөршье гараа.

Тэсэд июнь, июль соо хура бороо ёһоор ороогүй, бэрхэтэйшэг байдал тохёолдуулаа. Гэбэшье манай механизаторнууд ургасаяа нарин һайнаар харууһалжа, ган гасуурһаа хамгаалжа абаа. Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада аймагай ажахынууд авиаци хэрэглэн, химиин аргаар таряалангай буртаг үбһэ үгы хэдэг дүршэлтэй болонхой. Байгша ондо самолёдуудаар 20 мянга шахуу гектар таряанда хорон хаягдаһан байна. Жэшээнь, «Забайкалец» колхоздо энэ аргаар 3 мянган гектар таряалангай буртаг үбһэ сэбэрлэһэнэй ашаар ургасань эрид дээшэлжэ, хамта 136 мянган түхэригэй сэбэр олзо абтаа. Мүн «Заганский», «Коммунизм», «Знамя Ленина» колхозууд, «Эрдэм» совхоз энэ арга үргэнөөр хэрэглэнэ.

«Газар таряалан эрхилэлгын культура», «эрхим һайн агротехникэ» гэхэ мэтэ үгэнүүд манай эндэ үргэнөөр дэлгэрдэг болонхой. Энэмнай миил гоёын түлөө хэлэгдэнэ бэшэ. Нэн түрүүн газараа бодото эзэн ёһоор ашаглан эдлэхэ, бүхы хүдэлмэреэ шэнэ түрүү гуримаар эмхидхэхэ, һайн һайн онол аргануудые бэдэрхэ гэһэн удхатай ха юм. Аймаг соомнай гурбан бригадада—«Заганский» колхозой дүрбэдэхи, «Коммунизм» колхозой хоёрдохи, «Искра» колхозой дүрбэдэхи бригадануудта «Газар таряалан һайнаар эрхилдэг бригада» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдонхой. Эдэ түрүүшүүлэй жэшээгээр бусадшье ажахынууд, бригаданууд ороохо таряа түрүү агротехникын заабаряар ургуулха, үндэр баян ургаса абадаг болохын түлөө олоороо мүрысэнэ. Жэшээлхэдэ, хоёр-гурбан жэлэй саада тээ «Родина» колхоз өөһэдынгөө хүршэ «Коммунизм», «Искра» артельнүүдһээ һурагтүй бага ургаса абадаг байһан юм. Юуб гэхэдэ, эдэнэй газарынь адлишье һаа, тэрэнээ үшөөл бодото эзэн ёһоор эдлэжэ шададаггүй байгаа бшуу. Мүнөө «Родина» колхозой партийна организаци, правлени механизатор, таряашадаа элсүүлэн эмхидхэжэ, хабарай тарилгые богони болзорто, һайн шанартай үрэһөөр таряа, газараа һайнаар үтэгжүүлээ. Тэрэнэйнь ашаар мүнөө эдэнэр хүршэнэрһөө дутуугүй—гектарай 17 үлүүтэй центнер ургаса абаа. Мүн «Путь Ленина» колхозой газарынь ехэнхидээ үндэр хада аад, ургаса ёһоор абтадаггүй һэн. Энэ жэлдэ тэдэнэр баһал газараа һайнаар элдүүрилжэ, эрхим шанартай үрэһөөр таряад, ургасыень оролдосотойгоор харууһалһанай ашаар баһал ехэ таряа ургуулаа.

(Түгэсхэлынь 2-дохи хуудаһанда).

ҮНДЭР УРГАСА—ОЛОНОЙ ХҮСЭНЬӨӨ

„Родина“ колхозой главна агроном В. ПОЛУБЕНКОВ:

Нэгэл газарта зэргэлжэ һуугаад хүршэ «Коммунизм», «Искра» колхозуудһаа гэээдэнэт, бага ургаса аб... гэжэ бидэ суглаан, зүблөөн бүхэндэ зэмэлүүлэгшэ һэмди. Нээрээшье эдэ ажахынуудай таряалангай га бүриһөө 16—18 центнер ургаса хуряахада, бидэ гектарай оройдоол 11—12 центнер ороохо арай шамай абадаг һэмди.

Тиимэһээ энэ гээгдэлээ усадхахын тула байгша ондо горитой хүдэлмэри хээбди. Бригада бүхэндэ агротехникын түрүү онол арга үргэнөөр хэрэглэхэ, таряалан дээрэхи бүхы хүдэлмэрине шанар һайнтайгаар бүтэдэг болохын тула ехэ оролдолго гаргагдаа. Илангаяа бүхы газараа эрхим һайн үрэһөөр тариха, бии байһан үтэгжүүлгын килограмм бүхэнине ашаг үрэ гарахаар, үрэжэлтэй һайн полинуудтаа хэрэглэхэ, тракторна бригадануудта бүхы хүдэлмэрине шэнэ гуримаар эмхидхэхэ, тэдэнэй ажалай түлөөһые зүбөөр үгэхэ гэхэ мэтэ асуудалнуудта ехээр анхараабди.

Энэ оролдолгомнай дэмы хосороогүй. Байгша ондо бүхы таряалангай га бүриһөө 17 центнер ороохон абтаа. Гүрэндэ 15 мянган центнер тарян худалдагдаха аад, мүнөө 30 мянган центнер ороохон Эхэ ороной амбаарта оруулагдаба. Хамта 80 мянга үлүүтэй центнер тарян абтахаар хараалагдана. Энэмнай нёдондоной-хиһоо гуша шахуу мянган центнерээр ехэ.

Механизаторнуудай газартаа али тухай эзэн ёһоор хандадаг болоһониинь СалимзянХанановай хүтэлбэрилдэг гурбадахи бригадын жэшээ дээрэһээ харагдана. Эдэнэр нёдондо бүхы паараа гурба дахин хахалаа, намарай паар баһал горитой бэлдээ. Тэрэнэй ашаар эндэхид бүхы 1300 гаран га газарай гектар бүриһөө 22.2 центнер, зарим полиһоо гектарай 30 центнер хүрэтэр ургаса хуряагаа.

Үндэр баян ургаса абаһандаа механизаторнууд урма баяртай, эдэбхи хэшээл ехэтэйгээр хүдэлнэ. Жэшээнь, комбайнер В. Л. Павлов хүдэлмэриин юһэн үдэртэ 350 гектар таряа баал болгожо, долоон хоногто 2 мянга шахуу центнер ороохо сохёо. Автомашинын жолоошон И. И. Колобков арбаад үдэр соо 4200 центнер таряа комбайнһаа зөөһэн байна.

Мүнөө ургаса хуряахынгаа хажуугаар олонхи тракторнуудаа табижа, намарай паар хахална, зарим газартаа шэбхэ зөөнэбди.

Мухар-Шэбэр.

Һаяшаг Мухар-Шэбэрэй аймагай ажахынууд гүрэндэ таряа худалдаха социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ, Эхэ оронойнгоо амбаарта 264 мянган центнер таряа оруулба. Аймагай таряашадай ажал хүдэлмэри тухай газетымнай хоёрдохи хуудаһанда уншагты.

ПРОФСОЮЗНА ХҮДЭЛӨӨНЭЙ НЭГЭДЭЛЭЙ ТҮЛӨӨ

1968 оной сентябриин 24-дэ Москвада профцентрнүүдэй делегацинуудай уулзалга болобо. Тэрэ уулзалгада профсоюзуудай Центральна Соведэй түрүүлэгшэ Р. Коритаровагай толгойлһон Болгариин профсоюзуудай делегаци, профсоюзуудай бүхэвенгерскэ Соведэй генеральна секретарь Ш. Гашпар түрүүтэй Венгриин профсоюзуудай делегаци, Немец сүлөөтэ нэгэдэмэл профсоюзуудай Центральна правлениин түрүүлэгшэ Г. Варнкын толгойлһон ГДР-эй профсоюзуудай делегаци, Польшын профсоюзуудай Центральна соведэй түрүүлэгшэ И. Лога-Совиньскиин толгойлһон Польшын профсоюзуудай делегаци, Профессиональна союзуудай бүхэсоюзна Центральна Соведэй түрүүлэгшэ А. Шелепинэй толгойлһон совет профсоюзуудай делегаци, ВКТ-гай түрүүлэгшэ Б. Фрашон, ВКТ-гай генеральна секретарь Ж. Сеги, ВКТ-гай секретарь А. Бертело гэгшэдһээ бүридэһэн Франциин ажалай бүгэдэ ниитын конфедерациин делегаци хабаадалсана.

Профсоюзуудай уласхоорондын хүдэлөөнэй байдал, мүн ВФП-гэй ажал ябуулга тухай асуудалнууд уулзалга дээрэ хаража үзэгдэбэ.

Хүдэлмэришэн ангиин зэргэнүүдые нягтаруулха, тэрэнэй профсоюзна организацинуудые бэхижүүлхэ ябадал мүнөө үедэ онсо удха шанартай гэжэ уулзалгада хабаадагшад нэгэ һаналтайгаар тэмдэглэбэ.

Чехословакидахи байдал тухай асуудалаар зүблөөндэ хабаадагшад һанал бодолоо зүбшэн хөөрэлдэбэ. Энэ асуудалаар бии байгаа арсалдаанууд профсоюзуудай хоорондохи хамтын эрмэлзэл ба харилсаа холбооe һуларуулха ёһогүй, эдэ арсалдаата асуудалнуудые уласхоорондын профсоюзуудай хүдэлөөнэй нэгэдэлдэ һаад ушаруулха, Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федерациин нэрэ хүндые бууруулха арга дайсадта олгохо ёһогүйбди гэжэ тэдэнэр онсолон тэмдэглэбэ.

Дэлхэйн, Европын аюулгүй байдалые хангаха, ажалшадай социальна, ажана байдалай аша туһада хэгдэдэг хамтын хүсэлэл эрмэлзэл туйлаха талаар табигдаһан асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ туһалха хүсэлэнтэйгөөр элдэб национальна профцентрнүүдэй хоорондохи хоёр талын гү, али олоной хабаадалгатай уулзалганuудые саашадаашье үнгэргэжэ байха шухала гээд уулзалгада хабаадагшад ойлголсоо.

Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федерациин гэшүүд байгша ВФП-е бэхижүүлхэ, тэрэнэй ажал ябуулгада туһалалсахаар эрид шууд шиидэнхэй гэжэ уулзалгада хабаадагшад мэдүүлээ.

(ТАСС).

...ПСС-эй ДЕЛЕГАЦИ БУДАПЕШТ ОШОХОЁО МОРДОБО

...оммунис ба хүдэлмэришэдэй партинуудай уласхоорон...ай зүблөөндэ бэлдэхэ хүдэлмэришэ бүлэгэй ба Ко...сиин заседанинуудта хабаадахаяа Советскэ Союзай ...мунис партиин делегаци сентябриин 25-да Будапешт ...добо.

...елегациин бүридэлдэ КПСС-эй ЦК-гай секретарь ...Н. Пономарев (хүтэлбэрилэгшэ), КПСС-эй ЦК-гай сек...тарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн П. Н. Фе...сеев, КПСС-эй ЦК-гай уласхоорондын таһагые дааг...ын орлогшо Е. И. Кусков гэгшэд оролсоно.

Кремльдэхи хөөрэлдөөнүүд

...ремль соо сентябриин 25-да КПСС-эй ЦК-гай Гене...льна секретарь Л. И. Брежнев, СССР-эй Верховно Со...едэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, СССР...эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин ...гшэд Иранай шахиншах Мохаммед Реза Пехлеви гэг...шэтэй хөөрэлдэбэ.

...Үнэн сэхэ, хани халуун хөөрэлдөөнэй үедэ СССР Иран ...хоёрой хоорондохи хоёр талын хүршэ ёһоной харилсаае ...саашадань хүгжөөхэ тухай асуудалнуудаар һанал бодол...нуудаа мэдэлсэжэ, тэрэнэй тоодо хоёр ороной хоорон...дохи экономическа харилсаае саашадань үргэдхэхэ тухай, ...мүн уласхоорондын шухала асуудалнуудаар хөөрэлдөөн ...болоо.

РСФСР-эй уран зураашадай II съезд

...Россин Федерациин уран ...зураашадай II съезд Сою...зуудай байшангай Колонно ...зал соо сентябриин 25-да ...нээгдэбэ.

...Совет искусствын үнинэй ...ажал ябуулагша, СССР-эй ...арадай уран зурааша, Ленин...гэй шангай лауреат А. А. ...Пластов амаршалгын үгэ хэ...лэжэ, съезд нээбэ.

...Уран зураашадай правле...ниин нэгэдэхи секретариин ...уялгые дүүргэгшэ В. Я. Ко...валов РСФСР-эй Уран зураа...шадай холбооной правле...ниин хүдэлмэри тухай тоо...соото элидхэл хэбэ.

Совет Россин уран зураашад уран зурагай искусствын хүгжэлтын гол шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ, тэрэнэй ажал ябуулгын үрэ дүнгүүдые сэгнэн үзэхэ, ерээдүйн зорилгонуудаа түсэблэн хараалха юм.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн Г. И. Воронов, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь П. Н. Демичев гэгшэд съездын хүдэлмэридэ хабаадалсана.

Кубын эрдэмтэд Москвада

МОСКВА. (ТАСС-ай ...корр.). Академиин вице-пре...зидент доктор Тирсо Саэн...ын толгойлһон Кубын нау...нуудай академиин делега...ци сентябриин 25-да Москвада ерэбэ. Совет ба Кубын эрдэмтэдэй 1969—70 онуудай харилсаа холбооной түсэбые делегаци зүбшэн хэлсэхэ юм.

Ази, Африкын оронуудай уран зохёолшодой ассоциациин гүйсэдкомой ба саг үргэлжын бюрогой заседанинууд

Ази, Африкын оронуудай уран зохёолшодой ассоциациин гүйсэдкомой, саг үргэлжын бюрогой заседанинууд Ташкентдэ болобо.

Ази, Африкын литераторнуудай һаналаа нэгэдэлгын хүдэлөөнэй зорилгонууд ба гол ёһо гуримуудые харуулһан декларацие гүйсэдком түгэсхэлэй заседани дээрээ нэгэн дуугаар баталан абаба.

Хоёр түбиин литераторнуудай дүрбэдэхи конференцие 1970 ондо Индидэ үнгэргэхэ гэһэн Индиин түлөөлэгшэдэй дурадхалые ассоциациин гүйсэдком хараадаа абаба. 1969 ондо Дакар хотодо Ази, Африкын поэдүүдэй хуралдаа үнгэргэхэ гэжэ шиидхэгдээ.

Ази, Африкын оронуудай уран зохёолшодто жэл бүри барюулагдаха «Лотос» гэһэн шан тухай дүрим баталагдаа. Түрүүшын лауреадуудай нэрэнүүд январь һарада соносхогдохо. Мулуд Маммери (Алжир), Мульк Радж Ананд (Инди), Сухейль Идрис (Ливан), Сухейль Эль-Каламауи (Оар), Сембен Усман (Сенегал), Чингиз Айтматов (СССР), Иосие Хотта (Япон) гэгшэд жюридэ оробо.

«Африкын, Азиин литературанууд» гэһэн, квартал бүридэ гарадаг журнал тарааха, хэблэхэ хэрэгтэ туһалха, Африка, Азиин оронуудай библиотекэ, фонотекэ бии болгохо хэмжээнүүд хараалагдаа.

(ТАСС).

БТА агентствын буруушаалга

СОФИ. (ТАСС). БТА агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Советскэ Союзай зэбсэгтэ ехэ хүсэн Болгариин газар дээрэ сугларанхай гэһэн мэдээсэл Албаниин засагаархид тараагаа.

Албаниин зүгһөө тараагдаһан ямаршье үндэһэгүй, худал хуурмаг үгэнүүдые Болгариин Арадай Республикын правительство буруушаана гээд Болгариин телеграфна агентство мэдүүлнэ.

Москвада болоһон ООН-ой семинар

СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай бүхэсоюзна академиин байшангай үүдэндэ СССР-эй ба ООН-ой тугууд намилзана. Азиин, Алас-Дурна зүгэй оронуудай түлөөлэгшэдэй ООН-ой экономическа комиссиин «Гүрэнэй худалдаа наймаан» гэһэн уласхоорондын семинар сентябриин 25-да эндэ хүдэлмэреэ эхилбэ. Энэ комиссиин эдэбхи үүсхэлээр эмхидхэгдэһэн тус семинар Советскэ Союзай гүрэнэй худалдаа наймаанай дүй дүршэлтэй танилсаха гэһэн зорилго урдаа табинхай.

Энэ семинарта Индиин, Индонезиин, Иранай, Малайзиин, Непалай, Пакистанай, Сингапурай, Филиппинын, Цейлоной түлөөлэгшэд, ЭКАДВ-ын секретариадай харюусалгата тушаалтад хабаадалсана.

Узбек арадай суута зохёолшо

ТАШКЕНТ. (ТАСС). Узбек арадай суута хүбүүн, узбек литературын үндэһэ һуури табигша Алишер Навоин түрэһөөр 525 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баяр ёһололой заседани Ташкентдэ болобо.

Партийна, совет организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, эрдэм ба соёлон элитэ ажал ябуулагшад, «Литература, мүнөө үеын дэлхэй» гэһэн уласхоорондын хуралдаанда хабаадагша табан түбиин уран зохёолшод, союзна республикануудай делегацинууд, олониитын түлөөлэгшэд суглаанай президиумдэ ерэжэ һууба.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Узбекистанай Компартиин нэгэдэхи секретарь Ш. Р. Рашидов баяран суглаа нээгээ.

ДҮТЫН ЗҮҮН ЗҮГТЭХИ БАЙДАЛЫЕ ГУРИМШУУЛАН ЗАҺАРУУЛХА

Совет ба гадаадын журналистнуудта зорюулагдаһан пресс-конференци сентябриин 25-да СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствэдэ болоод, СССР-эй МИД-эй Хэблэлэй таһагые даагша Л. М. Замятин Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалтай холбоотой мэдүүлгэ уншажа соносхобо.

Араб гүрэнүүдтэ эсэргүү Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгын үргэлжэлһөөр байһанһаа уламжалан энэ райондо тохёолдоһон оршон байдалай түбэгтэй байһые Дүтын Зүүн зүгтэхи һүүлэй хэдэн неделиин үйлэ хэрэгүүд дахинаа лаблан гэршэлнэ гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Израилиин засаг баригша бүлэгүүд Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые политическэ талаарнь гуримшуулан заһаруулхаар хараалһан ООН-ой шиидхэбэринүүдые таһалдуулан, заримдаа Иорданида эсэргүү, заримдаа Арабуудай Нэгэдэмэл Республикада эсэргүү хорото ябуулганuудые удаа дараалан эмхидхэнэ. Израилиин сэрэгүүд буудалдаа болюулха тухай Аюулгүйн Соведэй шиидхэбэринүүдые эбдэн, үдэр бүри шахуу хото городууд болон тосхонуудые ехэ буугаар буудана, һүйдхэлшэдэй зэбсэгтэ добтолгонуудые эмхидхэнэ. Саг зуура эзэмдэгдэһэн араб газар дайда дээрэ байдаг Израилиин сэрэгүүд амгалан араб зониие хашана, хюдана.

Израилиин гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд өөһэдынгөө политикые далдалхын тула иигэжэ худал хуурмагаар хэлэдэг: Израилиин аюулгүй байдал хангахын тэдысэ нимэ зорилго табинабди гэһэншүүгээр мэдүүлдэг байна. Үнэндөө, Израилиин аюулгүй байдал тухай бэшэ, харин айлгаха хашаха, түримхэйлхэ политика тухай, эзэмдэгдэһэн араб газар нютагуудые өөһэдтөө үлөөхэ гэһэн эрмэлзэл тухай хэлэгдэхэ болоно. Тэдэ газар нютагуудта сэрэгэй һуурин газарнууд эмхидхэгдэнэ, араб оронуудта хамаатай байгаалиин баялигууд үбэршэлэгдэнэ. Израилиин гүрэнэй «аюулгүй хилэнүүд» гэдэгтэ араб гурбан гүрэнэй эзэмдэгдэһэн газар дайдын, тэрэшэлэн Ливанай урда хубиин оруулагдаһан географическа картануудшье Израильда хэблэгдэнхэй. «Эзэмдэгдэһэн газар дайдые захиргаалан зонхилхын тула» премьер-министр түрүүтэй министерскэ комитет һаядаа Израильда эмхидхэгдээ. Эдэ бүгэдэнь ООН-ой Генеральна Ассамблейн, Аюулгүйн Соведэй шиидхэбэринүүдтэ зүришэнэ гэжэ мэдүүлгэ дотор тусхайлан тэмдэглэгдэнэ. Ондоогоор хэлэбэл, Израиль хадаа эзэмдэгдэһэн араб газар дайда дээрэ хододоо үлэхые али болохоор оролдоно, Аюулгүйн Соведэй 1967 оной ноябриин 22-ой шиидхэбэрие хэрэгсээнэгүй. Тус шиидхэбэриин гол пункт — эзэмдэгдэһэн газар нютагуудһаа Израилиин сэрэгүүдые гаргаха эрилтэ болоно.

Энэ шиидхэбэрие Израилиин таһалдуулжа байхадань, үнэндөө тэрэнэй нэгэшье эрилтэ дүүргэлтэ болгохо хүсэлэнгүй байхадань, харин араб гүрэнүүд тэрэниие дүүргэхэ, тиигэһэнэй үндэһөөр тэндэхи байдал гуримшуулан заһаруулха арга боломжо бэдэрхээр бэлэн байһан тухайдаа эли тодоор мэдүүлнэ.

ОАР-ай правительство Аюулгүйн Соведэй шиидхэбэриин гол эрилтэнүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын тула тусхай түсэб-расписани зохёохо, тайлбарилан хэлэбэл, тэрэ шиидхэбэрие шата шатаарнь дүүргэхэ тухай дурадхал оруулаа. Энэнь али болохоор дэмжэгдэхэ зэргэтэй. Юундэб гэхэдэ, Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые политическэ талаарнь энэ дары гуримшуулан заһаруулжа захалха арга боломжо олгоно.

Бүхы хэрэг ушарнууд дээрэһээ харахада, Израилиин правительствын баримталдаг, Америкын Холбоото Штадуудай бүлэг тушаалтадай зүгһөө дэмжэгдэдэг хараа бодол тиимэ гуримшуулгада һаад тойбо татана.

Дүтын Зүүн зүгтэхи мүнөөнэй байдалые Израилиин ба тэрэниие үмэглэгшэдэй оруулха гэжэ хүсэдэг зам эб найрамдалай хэрэгтэ тон муу хойшолонгуудтай байха болоно. Тиимэһээ энэ райондохи аюултай шэнэ хёмороо зайсуулхын тула үрэтэй хэмжээнүүдые абаха гэээшэ амгалан тайбан ажаһуухые хүсэдэг бүхы гүрэнүүдэй арюун уялга болоно.

Араб арадууд өөһэдынгөө сүлөөтэ, бэеэ дааһан байдалай түлөө тэмсэлдээ урда мэтээр Советскэ Союзай зүгһөө дэмжэлгэ, туһаламжа абахал байха. Советскэ Союзай энэ хараа шэглэл хадаа империалис түримхэй добтолгоһоо хохидоһон, империалис зүришэлдөөнэй ба хорото үгэсэлгэнүүдэй хойшолондо дайрагдаһан оронууд ба арадуудта туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлхэ гэдэг манай гүрэнэй гол хараа бодолһоо эшэ үндэһэтэй юм.

Арабуудай Нэгэдэмэл Республикада, Иордани ба Сиридэ эсэргүү аюултай аашануудайнгаа хойшолонгуудай түлөө шанга харюусалга дааха байһыень Израилиин правительствада уридшалан эрид ...ууд һануулхые Советскэ Союз шухалада тоолоно.

Мухар-Шэбэрэй таряашадай бэлэ

МАНАЙ БАЯЛИГ—АЛТАН ТАРЯАН

(Түгэсхэл. Эхниинь 1-дэхи нюурта).

Гэхэтэй хамта Суулгын, «Авангард» совхозууд орооһо таряанай үшөөл ахир бага ургаса абана. Эндэ газар таряалангай агротехникэ үшөөл ёһоор сахигданагүй.

Манай ажахынуудай таряалан дээрэ ургуулагдаһан баян ургаса бүхы таряашад, механизаторнуудай, агрономууд болон инженернүүдэй эсэшэ сусашагүй ажалай аша үрэ мүн. Һалхи һэбшээндэ эбхэрэн долгилжо байһан захагүй үргэн таряан далайе харахадаа, энээнине ургуулһан хүнүүдэй уитаха нэйргүйгөөр, хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлһэнине мартаха ёһогүйбди.

Таряан—Мухар-Шэбэрэй баялиг гээшэ. Энэмнай колхоз, совхозуудай эгээн олзотой һалбари болоно. Тиимэһээ аймагай партийна организаци, совет болон хүдөө ажахын эмхинүүд, бүхы таряашаднай энэ ургасаяа түргэнөөр, эрхим шанартайгаар хуряажа абалгые нэрэ хүндын, һэшхэл урмымнай хэрэг гэжэ һайн ойлгоно. Нигэжэ Агууехэ Ленинэй ойн ажалай вахтада жагсан, толомо бэлэгтэйгээр угтахые эрмэлзэнэ.

Ургаса хуряалгада орохын урда «Заганский» колхозойхид бүхы таряагаа 15—20 хүдэлмэриин үдэрэй туршада комплексно аргаар сум хуряажа абахабди гэжэ уялга абаад, аймаг, республика соогоо социалис мүрысөө дэлгэрүүлээ һэн. Тэдэнэй һайн һайхан үүсхэл ажахынуудта үргэнөөр дэмжэгдэжэ, ургаса хуряалгые түргэнөөр, эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ ехэхэн нүлөө үзүүлээ. Партийна организацинуудай үүсхэлээр ажахы бүхэндэ таряа хуряалгын тодорхой түсэб табигдажа, комбайнай агрегадуудай ябаха маршрут, тэдэндэ техническэ харууһа хэхэ график зохёогдоһон, таряалан дээрэ хүдэлжэ байһан зонуудые бүхы талаһаань хангаха хэмжээнүүд харалагдаһан байна.

Хэнэйшье мэдэһээр, түсэб, даабарие хүнүүд лэ хүсэндэнь хүргэнэ ха юм. Ажалша бэрхэ, тунхаришагүй, оролдосотой таряашад, механизаторнууд аймаг соомнай олон. Механизатор бүхэн мүнөө юу хэхэ, ургаса хуряалгын үедэ ажалаа яажа эмхидхэхээ арбан хургандаал мэдээд ябалаг болоо. Тэдэнэр халаан соо хэды шэнээн ажал хэхэб, ямар түлөөһэ абахабиб гэжэ һайн мэдэнэ. Тиимэһээ эдэнэр эрмэлзэлтэ ехэтэй хүдэлнэ бшуу.

Заганайхид хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, хуряалгын хүдэлмэрие боломжотой һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр эмхидхэжэ шадаа. Комбайнай бүхы агрегадууд хоёр халаанда хүдэлгэгдэжэ, үдэр һүнигүй ажаллаа. Партийна бүлэгүүд, политэмхидхэгшэд мүрысөөнэй дүн тэрэ дарыдань гаргажа, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые үргэнөөр харуулдаг, хүдэлмэриин шанарые наринаар хинан шалгадаг байгаа. Таряа түргэнөөр хуряалгын ёһотойл түрүүшүүл эндэ олон шалгаржа гараба. Нёдондо аймагай чемпион байһан комбайнер Г. М. Филиппов энэ жэлдэ 5400 центнер таряа сохижо, комбайнайнгаа бункерые табан одоор шэмэглэнхэй. Мүн комбайнернууд Н. М. Михалев, М. Г. Трофимов, Г. И. Миронов гэгшэд баһал 5 мянга гаран центнер таряа сохинхой.

Энэ колхоздо таряа хуряалгын бүхы хүдэлмэрие час, минута бүхэндэ зүбөөр хүтэлбэрилжэ, дутуу дундануудые дары байра дээрэнь усадхахын түлөө тракторна бригада бүхэндэ, колхозой правленидэ тусхай «Недра-2» гэжэ батахан нүүдэл радиостанцинууд тодхогдоһон байна. Энэмнай машина техникые зүбөөр хэрэглэхэ, шухала болоо һаань, механизаторнуудта дары туһаламжа үзүүлхэ талаар ехэ таатай байба. Заганайхид хэлэһэн үгэдөө хүрөө. Сентябриин 18-да бүхы таряагаа хуряажа, түрэндөө 20 мянган центнерэй орондо 35 мянган центнер таряа худалдаа.

Тэрэшэлэн «Знамя Ленина», «Искра» колхозууд, Суулгын совхоз хуряалга дээрэ бүтээсэ ехэтэй ажалай жэшээ харуулба. Жэшээнь, «Знамя Ленина» колхоз түрэндэ 20 мянган центнер таряа худалдаха түсэбтэй аад, мүнөө бэлэдхэлэй пунктда 35 мянган центнер таряа оруулаа. «Родина» колхоз 13 мянган центнерэй орондо 30 мянган центнер орооһо Эхэ орондоо үгэбэ. «Искра» колхоз 18 мянган центнер худалдаха түсэбтэй аад, 36 мянган центнер таряа худалдаа.

Таряа хуряалгын үедэ эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлжэ, эрхим һайн ажалай жэшээ харуулһан түрүүшүүлые нэрлэнгүй аргагүй. Комбайнернууд Ц. Дашиев, П. Степанов («Знамя Ленина» колхоз), Г. Оленников, И. Покатилов («Коммунизм» колхоз), Я. Калашников («Эрдэм» совхоз), М. Рычков («Искра» колхоз), мүн автомашинын жолоошод Г. Леонов, П. Максимов, В. Очиров, К. Гусляков, И. Симухин болон бусадые үнэн зүрхэнһөө маттанабди.

Колхоз, совхозуудай механизаторнуудһаа гадна, Мухар-Шэбэрэй автоажахын болон автоколонны жолоошод, Зүүн Сибириин технологическа институдай болон бусад техникумүүдэй студентнэр ургаса хуряалгадамнай сэгнэшэгүй ехэ туһа хүргэнэ.

Бүхы таряан хуряагдажа дүүрэхэ дүтэлөө. Энэ жэлдэ орооһо таряатаа нёдондонойхиһоо 15—20 үдэрөөр урид хуряажа абахамнай. Гэбэшье хэхэ юумэн үшөөл ехэ. Ажахынуудта үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэхэ, бүхы һоломо сутлуулжа, һүрилжэ абаха, намарай паар ехээр хахалха байнабди.

БУЛТА ОРОЛДООД БАЙХАДАА

УРГАСА ХУРЯАЛГЫН ТҮРҮҮШҮҮЛ ХӨӨРЭНЭ

«Знамя Ленина» колхозой комбайнер Б. БАТОМУНКУЕВ:

Энэ жэлдэ колхозой алишье отделенидэ ургаса хуряалга урда урдынхиһаа эмхитэй һайнаар, түргэншье үнгэргэгдэнэ. Гол түсэб ойролдоол 15 хүдэлмэриин үдэр соо бүхы 7 мянга шахуу гектар таряамнай хуряагдажа дүүрэөд байгаа. Харин энээнһээ урагша ургаса хуряалга халтад гэхэдээл хори-гушан хоногоор унжагайрдаг бэлэй.

Тээд хайшан гээд таряан иимэ түргэн абтааб? Али машина техникэ урдынхиһаа олон байгаа гү? Үгы. Нэн түрүүн бүхы механизаторнуудай эдэбхи хэшээл ехэтэйгээр, оролдосотой һайнаар хүдэлөө. Юуб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, байгша ондо орооһо таряамнай элбэгээр ургажа, хүн бүхэн урма баяртайгаар хүдэлөө. Мүнөө бүхы таряалангай га бүриһөө дунда зэргээр 14 центнер, тиихэдэ манай Харьяастын бригадада га бүриһөө 17,2 центнер ургаса абанхай. Хоёрдохёор, колхозой правлени, партком таряалан дээрэ хүдэлжэ байһан зонине һайнаар хангажа, ажалай болон урмашуулгын түлөөһэ зүбөөр тогтоогоод, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ шадаа. Түрүү комбайнернуудта үгтэхөөр «ИЖ», «Восход» мотоциклһаа эхилээд, телевизор, радиоприемник гэхэ мэтэ шангууд тогтоогдоһон юм.

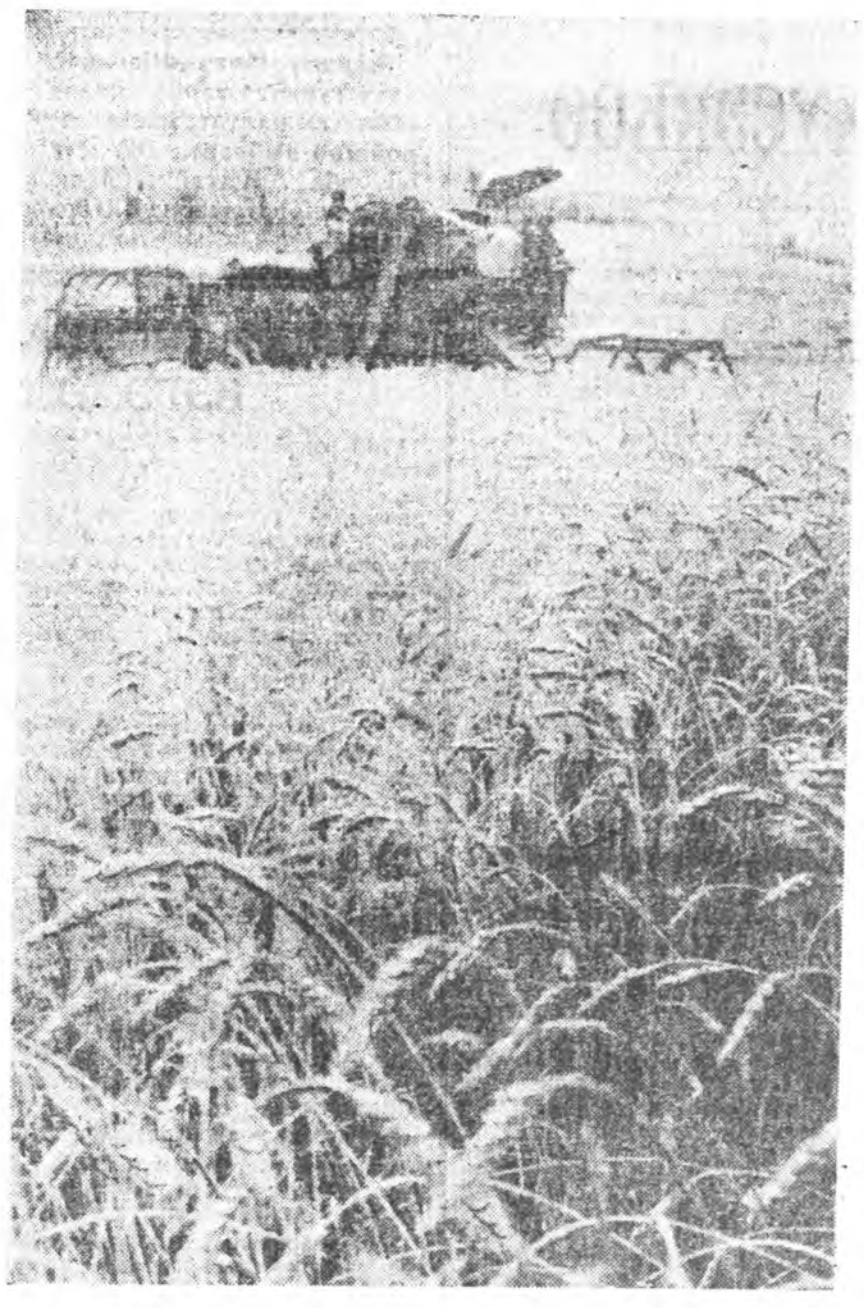
Эдэ бүгэдэ хуряалгын ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлһэн, зоной эдэбхи үүсхэлые нилээд бадаруулһан байна.

Энэ жэлдэ бүхы комбайнуудай нэгэ газарта бүлэг бүлэгөөрөө хүдэлгэгдөө. Энээнэй ашаар ажалай бүтээсэ баһал дээшэлжэ, поли бүхэнине түргэ түргэн хуряажа дүүргэхэ арга олгогдоо. Урдань комбайнер бүхэн өөһэд өөһэдөө загуун хээд, тэрэнь һарюу, гэдэрхой болошогшо һэн. Харин мүнөө дүршэлтэй шадамар хүндөө урид загуунаа сэб сэхээр татуулаад, улүү ябадал гаргахагүйе оролдообди. Үглөөгүүр эртэ гаража, үдэрынь хээрэ сайлаад, һүниин тэнгһээ үнгэртэр хүдэлдэг һэмди. Комбайнуудшье эбдэрээгүй.

Байгша ондо хура бороо орожо, баһал зарим тэды һаатуулаа. Тиигэбэшье һаань, арга хүргыень олжо, таряагаа гээлтэгүйгөөр, түргэн хуряажа абахые оролдообди. Хэрбээ багахан бороогой ороод, баал норгожорхёо һаань, комбайнаа дары түргэн таарууламд, таряа сэхэ хуряажа ородог һэмди. Би өөрөө энэ үе соо 4700 центнер таряа сохёоб. Комбайнернууд Цыренжап Дашиев, Платон Степанов, Чимит Бадмаев, Бато-Мунко Жигмитдоржиев болон бусад ехэ бүтээсэ туйлаа.

Комбайнуудые һаадгүй хүдэлгэхэ, богони болзор соо гүрэндэ таряа ехээр худалдаха хэрэгтэ автомашинын жолоошод ехэ юумэ хээ. Илангаяа жолоошод Жамсаран Дашадоржиев, Петр Карлов, Леонид Филиппов гэгшэд һүниин 1—2 час хүрэтэр комбайнһаа орооһо зөөгөөд, ойро зуурахан зали абаад лэ, үдэр болотор Суулгын бэлэдхэлэй пунктда үшөө хоёргурба дахин таряа абаашажа үрдидэг һэн. Автомашинын жолоошодой хүсөөр лэ 20 мянган центнерэй орондо бүхыдөө 35 мянган центнер орооһон гүрэндэ худалдагдаа бшуу.

1,5 МИЛЛИОН ПҮҮД ТАРЯАН

Мүнөө Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхоздо һүүлшын гектар таряан хуряагдажа байна. (Зүүн гартахи зураг). Тоогууд дээрэшье ерэхэ жэлэй тарилгын үрэһэн сэбэрлэгдэжэ, оньһото машинануудай хүнхинөөн, аяр шара шэнисын аадар шэнгеэр адхараан таһарнагүй. Илангаяа «Заганский» колхозой Түгнын голдо тодхогдоһон оньһожоруулагдамал тоогто үдэрэй мянга гаран центнер таряан сэбэрлэгдээд гарана. (Доодо зураг).

Э. ЛАПИНАЙ фото.

ҮҮСХЭЛ ГАРГАҺАН АЖАХЫДА

ХЭЛЭҺЭН ҮГЭДӨӨ ХҮРӨӨБДИ

Һаянай гэнтэ эрид хүйтэрөөд, үе-үе намарай шэрүүн бороо, нойтон саһан шэдэлжэ, таряалан дээрэ хүдэлжэ байһан зондо хүшэрхэн болоно.

Тиигэбэшье механизаторнууднай ажалайнгаа эршэ багашье һуладханагүй, айхабтар омог дорюун, урма баяртай, эдэбхи хэшээл ехэтэйгээр хүдэлжэ байна. Үнэхөөрөө таряашад, механизаторнуудтамнай өөһэдынгөө ажалаар омогорхохо, баясаха үндэһэн гүйсэд бии.

Байгша ондо колхозой бүхы таряалан дээрэ үндэр баян ургаса гараа, таряамнай богони болзорто, һайн шанартайгаар хуряагдажа дүүрэбэ. Мүн Эхэ оронойнгоо амбаарта орооһо таряа ехээр оруулаабди.

Ургаса хуряажа эхилхынтээ урда тээ манай артелиинхид өөһэдынгөө арга боломжые хаража үзөөд, бүхы таряагаа хүдэлмэриин 15—20 үдэр соо хуряажа дүүргэхэ, гүрэндөө гуша мянган центнер орооһо худалдаха гэжэ шиидээд, аймагайнгаа бүхы таряашадые социалис мүрысөөндэ уряалаа һэн. Мүнөө хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, урдаа табиһан зорилгоёо дүүргээбди. Үсэгэлдэр һүүлшын гектар таряан хуряагдаба. Бүхы 6,8 мянган гектар таряалангай га бүриһөө дунда зэргээр 15 центнер орооһон сохигдоо гэхэ гү, али хамтадаа 104 мянга улүүтэй центнер таряан абтаа. Гүрэнэй амбаарта 31 мянган центнер орооһон оруулагдаа.

Энэ жэлдэ хабарһаа хойшо сагай ударил тон һайн байгаа гэхын аргагүй. Тиигэбэшье агротехникын түрүү онол аргануудые зүбөөр хэрэглэжэ, газараа һайнаар элдүүрилһэн, бүхы таряагаа хуу сортовой, эрхим шанартай үрэһөөр тариһанаймнай ашаар лэ элбэг баян ургаса абтаа гээшэ. Мүн нёдондо 2 мянга улүүтэй гектар сэбэр паар, 2,4 мянган га намарай паар бэлдэгдэһэн байгаа. Газар элдүүрилгын бүхы агротехникые наринаар сахиха, таряалан дээрэхи бүхы хүдэлмэрие хаһа сагтань эрхим шанартайгаар хэхэдэ али тухай ехэ удха шанартай байһанине дүрбэдэхи тракторна бригадынхидай (бригадирынь С. Р. Миронов) дүй дүршэлһөө элитээр харагдана. Энэ бригада бүхы таряалантайнтаа га бүриһөө 18,7 центнер, тиихэдээ Дамбиин хундэы гэжэ 255 га газарһаа гектарай 29,6 центнер, үшөө 230 га дээрэһээ гектарай 26 центнер таряа хуряаһан байна. Эдэнэр шэнигсээ дууһан сэбэр паар гү, али урда тээнь кукуруза ургуулһан газарта таридаг юм. Тус бригада гансашье мүнөө бэшэ, жэлһээ жэлдэ үндэр баян ургаса абажа, ажахыгаа, мүн аймагай республикын бусадшье колхоз, совхозуудые эрхим элитнэ боло: 1-дэхи репродукциин үрэһөөр хангана.

Таряанайнгаа ургасые богони болзорто, гээлтэгүйгөөр хуряажа абахын тула бүхы комбайнернууд, трактористнар, автомашинын жолоошод, тоог дээгүүр хүдэлдэг хүнүүд — булта тон ехэ оролдосотойгоор, эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр, хамаг мэргэжэл шадабарияа гаргажа хүдэлөө. Бригада, агрегат, хүн бүхэнэй хоорондо социалис мүрысөөн эршэ хүсэ ехэтэйгээр дэлгэрээ. Мүрысөөнэй дүн табан хоног бүри гаргагдажа, түрүүшүүлэй нэрэ Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэдэг, «Дайшалхы хуудаһан», «Сахилгаан» хуудаһануудта тэмд... дэдэг байгаа. Илангаяа ком... нернууд Г. И. Миронов, Ф. ... Алексеев, Г. М. Филиппов, А. ... Бурдуковский, П. Н. Гусля... гэгшэдэй нэрэ Хүндэлэлэй са... бар дээрэһээ һаладаггүй һа... Эдэнэр богонихон болзорто т... тустаа 4000—6000 центнер ... рэтэр таряа сохинхой. Автома... шинын жолоошодой дунда... Г. Леонов, В. Кудрявцев, Я. ... нов, И. Леонов, мүн ондоо т... һээ туһалхаяа ерэһэн жолоо... дой дундаһаа Н. Лошкарев, ... Казакевич, П. Коновалов, ... Листенко гэгшэд онсо шалгар... үдэртөө 630—700 центнер хү... тэр таряа бэлэдхэлэй пункт... абаашадаг байгаа. Таряанай һ... лоомо сэбэрлэжэ, намарай п... хахалжа байһан тракторист... А. Филатов, Б. Овчинников г... шэд даабаряа 130—140 проц... ходо дүүргэнэ.

Бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэл... түрүүшүүлые дурдаха болоо һ... олон. Имагтал олоной хүсөөр, б... хы таряашад, механизаторну... үнэн шударгытаар, урдаа бай... зорилгые һайн ойлгожо, габш... һайнаар ажаллаһанай ашаар т... ряанай ургаса иимэ түргэн ... ряагдаа бшуу.

Саашань таряан ажалай э... мико тухай хэдэн үгэ хэлэхэ... Элбэг орооһо таряан—баялиг... эхин гэжэ зон дэмы хэлсэдэг... Үндэр баян ургаса абаһан... ашаар артелиин экономико б... жэнэ, гэшүүдэймнай байдал ул... һайжарна. Нёдондо бүхыдөө 90,... мянган центнер орооһо абаа... гүрэндөө түсэбһөө гадуур т... ехээр худалдажа, 691,8 ... түхэригтэй сэбэр ашаг олзо ору... лаа һэмди. Орооһоной центне... бүхэнэй өөрынь үнэ сэн дүрб... түхэригтэ болоо гэхэ гү, али т... рэнэй центнер бүхэнһөө т... зургаан түхэригтэй сэбэр ол... оруулагдаа. Тиигэжэ үнгэрһэ... жэлдэ колхоздоо 270 хүнэй һу... ритай хоёр дабхар клуб, һургу... лиин байшан, малшадта олон г... байра, 200 үнеэдэй хашаа, ... болон орооһо таряа хадагала... хоёр ехэ склад, 40 автомашин... багтаха дулаан гараж гэхэ м... тые хүү шулуутаар, хиршиксэ... барюулаабди. Байгша ондо т... рэнһээ бүришье ехэ ашаг ол... абаха аргатайбди. Юуб гэхэд... бүхыдөө худалдагдаһан таря... най 20 мянган центнерынь со... товой, үшөө 15 центнерынь эли... нэ, 1-дэхи репродукциин эрх... үрэһэн байгаад, бүри дээшэлүү... лэгдэһэн сэнгээр абтаа. Энээнэй... түлөө үшөө 50 мянган түхэри... гэй сэбэр олзо нэмэжэ абааб... Ингээд баһа 4,5 мянган центне... тиимэ үрэһэ худалдахамнай.

Баян ургасын абтахадань г... шүүдтэ, илангаяа механизато... нуудта, баһал ехэ ашагтай бай... на. Зарим комбайнернууд тар... хуряалгын хорёод үдэр соо 700 —800 түхэриг мүнгэн түлөөһ... 30—40 центнер таряа нэмэл... түлөөһэндэ абана. Энэ жэлдэ г... шүүдтээ 15 мянган центнер та... ряа хубаахабди.

Г. КОНЕВ, «Заганский» колхозой түрүүлэгшэ.

А. БЕКЕШЕВ, колхозой парткомой секретарь.

ЗУРАГЛАЛ

БРИГАДЫН ҺЭШХЭЛ

ОРООҺО ТАРЯАН гээшэмнай тиимэ бэлэхэнээр абтадаггүй ха юм. «Хүлһөө һайса гаргаагүй һаа, хилээмэ ехээр жажалхагүйш» гэжэ зон дэмы хэлсэдэггүй ёһотой.

Нээрээшье хамаг юумэсэ хурга хухадгүй бэлдээб, уридшалан ажалаа хуу яб-таб гэмэ болгооб гэһэншни—таряа хуряалгын түлэг эхилээд байтар гэнтэ трактор, комбайн эбдэржэ захалха һэн гү, али бороо һуулга һабаар адхараад һаатуулха. Үгышье һаа, таряан нойтон, эдеэшээгүй байгаал гэдэргэ татаха, юрэдөөл һанагдаа, хүлеэгдээгүй юумэн али олон ушардаг.

Тиимэһээ таряан ажалай бригадын бригадир, механизаторнууд, мэргэжэлтэдһээ эхилээд, эдеэ шанадаг, полевой станда уһа, түлеэ зөөдэг хүн хүрэтэрөө — булта урдахи зорилгоёо һайн ойлгожо, харюусалга ехэтэйгээр, эмхи гуримтайгаар хүдэлдэг газартал амжалта туйлагдана бшуу.

Һаяшаг Мухар-Шэбэрэй аймагай Хонхолын «Искра» колхозой таряалан дээгүүр ябахадамнай ажахын парткомой секретарь В. И. Рачинский энээн тухай һонирхолтойгоор хөөрөө һэн.

— Ургасын хуби заяае хүнүүд лэ шиидхэнэ гээшэ. Газар хахалалга, тарилга, ургаса хуряалга дээрэ хэдышье олон хинагшадшалгагшадые таби, хэрбээ механизаторнуудай өөһэдынь үнэн зүрхэнһөө оролдожо, харюусалга ехэтэйгээр хүдэлөөгүй һаань, голодоһон абаһаар лэ гарахаяа һанаха, ажалшье урагшаа ябахагүй,— гэжэ тэрэ хэлэнэ.

Энэнь зүйтэй ха. Мүнөө колхозой дүрбэдэхи бригадын Мунхан гэжэ газарай таряалан дээгүүр ябахадаа эндэ ёһотойл таряашад, ажалша бэрхэ зон хүдэлдэг гэжэ абаһаар мэдэхээр байгаа һэн. Бүхы таряанинь гонзойхошье хоолос үлөөгдэнгүй сэбэрээр хуряагдаһан, зарим газартань һолоомо хуу һайнаар суглуулагдажа, газарайнь захада татагданхай. Таряалангайнь захаар ёдойхошье үбһэ, үрмэдэһэн үгы, хуу сабшажархинхай. Тэндэнь намарай паар горитой хахалагдаһан харагдана. Үнгэрхэдөө һолоомоной бухалнууд шугам шэнги сэхээр зэргэлүүлэн хаягданхай жэрылдэнэ. Сэбэр паар дээрэнь һобхойхо ногоогүй, тэгшэ, сэбэр. Таряалан дээрэнь хон-жэн шахуу. Гансал гурбан трактор намарай паар хахалжа, шиит нойто ехэтэй лүс хара газар урматайгаар урбуулан ябанад.

— Эдэнэр колхоз соогоо хамагһаа урид таряагаа хуряажа дүүргээд, хүршэ гурбадахи бригадынхидтаа туһалжа байна. Мүн намарай паар хахалха, үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэхэ түсэбөөшье дүүргэхэ дүтэлэнхэй. Гадна энэ бригадынхид гансал газараа һайнаар элдүүрилдэг, бүхы ажалаа хаһа сагтань хэдэг, шанарай түлөө айхабтар шангаар тэмсэдэг дээрэһээл ямаршье ударилтай жэлдэ элбэг баян ургаса абана,— гэжэ парткомой секретарь нүхэр Рачинский хөөрэнэ.

ТИИГЭЭД эндэхи механизаторнууд тухай олон юумэ хөөрөө бэлэй. Эндэ хори гаран жэлдэ трактор, комбайнда хүдэлһэн Тимофей Фирсанович Митрофанов бии юм. Энээнине бригадын механизаторнууд: «Тимофей—манай һэшхэл, нюдэн гээшэ» гэжэ хэлсэдэг ха. Тэрэнь нэгэл удхатай. Нүхэр Митрофанов өөрөө үнэн сэхэ зантай, хэһэн ажалдаа шунажа орошодог, хамтын хэрэгтэ ходол һанаагаа табижа ябадаг, бусад зон баһал тиигэжэ хүдэлхэ ёһотой һэн гэжэ бододог хүн.

—Тимофейл байһан сагтаа хэндэшье голодоһо гаргуулхагүй, тэндэ ямаршье хиналта хэрэггүй,— гэжэ хүнүүд хөөрэлдэдэг.

Нэгэтэ суглаа хүдэлдэг механизаторайнгаа хүрэжэ ерэхэдэ, Тимофей Митрофановынь хоёрлогдоһон паараа гурбадахяа хахалжа байба.

— Ши, юу хэжэ байна тээшэбши? Бригадир хахалагты гээ гү? —гэжэ тэрэнь гайхаба.

— Харана гүш, энэ паар дээрэмнай үрмэдэһэ ногооной гаража байхые? Бригадирай хэзээ ерэхые хүлеэхэбибди, хахалая, — гээ һэн.

— Тимофеймнай хабарай тарилга гү, али ургаса хуряалгын үедэ хори-гушан хоногто гэртээ ерэхэгүй, тэрэл Мунханайнгаа полевой станда байрлашадаг хүн лэ даа. Гэртэхинээ эрьенэгүйш, мартажархинаш гэжэ зэмэлээдшье ядаагшаб,— гэжэ тэрэнэй нүхэрынь хэлэнэ.

Мүнөө Тимофей Митрофанов Андрей Антоновтой өөһэдөө 370 гектар һолоомо сэбэрлээд, августын 15-һаа хойшо тус тустаа 200 га намарай паар хахалаа.

ТЭРЭЭНТЭЙ СУГТАА хүдэлдэг механизаторнууд М. К. Герюнов, коммунист Н. Е. Киреев, А. П. Бурдуковский, М. М. Рычков, А. А. Мальцев болон бусад хэниинь хэншье гэшэтүйл ажалша бэрхэ, үнэн шударгы зон. Жэшээнь, комбайнер Александр Бурдуковский мүнөө жэлдэ 14 хүдэлмэриин үдэр соо 340 га таряа баал болгоод, 283 га хуряажа, 4800 центнер орооһо сохёо.

Тус бригадын бригадир Евдоким Аверьянович Митрофановтай таряанай тоог дээрэ уулзабабди. Дундуур бэетэй, дүшэ һайса тарамгай наһанай энэ хүн хори шахуу жэлдэ трактор, машинада хүдэлһэн, таряан ажалые арбан хургандаал мэдэхэ болоһон. Энэ бригадые хүтэлбэрилжэ эхилһээрнь зургаан жэл үнгэрөө.

Мүнөө бригадир өөрөө ... эхэнэрнүүдтэй хамта цемент ... дихэртэй ехэ тоог дээрэхи т... шобойтор обоолжо, заримыень ... гэн сэбэрлэжэ, сарай, склад ... хэжэ, ехэл сүлөөгүй байба.

— Обоотой тараае дээр... хонхойтор гү, али хабта... хаяа һаа, абаһаар лэ боро... нэбтэ норошохо. Харин иим... шобойлгоходо уһанай доошоо ... хонь бараг байдаг юм. Ии... бороошье ороходоо болохонь,— гэжэ бүрхэг тэнгэриин ша... һанаата болонгёор адаглана.

—Евдоким Аверьянович, ... һанаата болонот. Таряамнай ... хуряагдаа. Энэ тоог дээрэ бүү... орооһоншье манай гарта орoo ... шэл. Сэбэрлэжэ абахал байха... — гэжэ нэгэ наһажаал эхэ... хэлэнэ.

— Байгша ондо бүхы 1288 г... таряагаа хүдэлмэриин 14 үдэ... соо хуряажа, гектар бүриһөө... 17 центнер ургаса абаад, хамт... 22 мянган центнер орооһо тоог... дээрэ оруулаабди. Гүрэндэ 7450 центнер таряан тушаагдаа. Мү... нөө үрэһээ сэбэрлэжэ, хадагал... жа байнабди. Нёдондошье баһа... эды шэнээн ургаса хуряагда... һэн,— гэжэ бригадир хөөрэнэ.

М. НАМЖИЛОВ, манай тусхай корр.

ХҮМҮҮЖҮҮЛГЫН *хурса зэбсэгүүд*

hУУРИН ГАЗАРНУУДЫЕ МАРТАХАГҮЙ

Владимир Ильич Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо бэлдэхэ тухай КПСС-эй Центральна Комитедэй тогтоолдо «Ленинэй захяа заабаринуудта үнэн сэхэ байха, коммунис сурталаар нэбтэрэнхэй, капитализмтай буржуазна үзэл бодолтой эбсэшэгүй байхаар совет хүнүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ, совет арадай ниитын ба ажалай эдэбхи үүсхэлые саашадань хүтэжөөлгэдэ, патриотизм ба интернационализм нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлгэдэ, манай Эхэ ороной экономическа, оборонно хүсэ шадалые бүхы аргаар бэхижүүлгэдэ политическа хүдэлмэреэ зорюулха шухала» гэжэ хэлэгдэнэ.

Энэ тон шухала зорилго амжалтатайгаар бэелүүлхын тула партийна организацинууд өөhэдынтөө ябуулдаг ойлгуулламжын, үзэл бодолой хүдэлмэридэ бии байhан олон арга, хүсэ зэбсэгүүдые үргэнөөр хэрэглэхэ, элдэб янзын түхэл маягтайгаар, hонирхолтойгоор ябуулха болоно бшуу.

Үзэл бодолой хүдэлмэридэ хэрэглэгдэдэг зэбсэгүүд тухай, тэдэниие хайшан гэбэл хурса, удха түгэлдэр, олониитэдэ ойлгосотой болгохо тушаа хөөрэлдөөн «Буряад үнэн» газетын хуудаhанууд дээрэ hүүлэй үедэ болжо байна. Тиимэ хадань бишье энэ асуудалаар өөрынгөө hанамжа дурадхалые хэдэн үгөөр хэлэхэ хүсэлтэйб.

Өөрынгөө ажалаар би хэдэн жэлэй туршада олохон партийна организацинуудай хүдэлмэритэй танилсаха баатай болодог байгааб. Гол түлэб эмхидхэлэй, ниитэ-политическэ хүдэлмэриин ямараар эмхидхэгдэhэн, ямар хэмжээндэ ябуулагдажа байhан тухай.

Партиин XXIII съездын, КПСС-эй ЦК-гай Пленумуудай шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, хото, хүдөөгэй партийна организацинууд өөhэдынгөө эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри эрид hайжаруулаа гэжэ сэхэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Илангаяа хүдөө тосхонуудаар, колхоз, совхозуудаар ябахада энэ хубилалтанууд тон элеэр харагдана. Мэнэ саахан Зэдын аймагай Борьёогой совхозоор ябагдаа. Таряа хуряалга түлэг дундаа, орооhо гүрэндэ худалдаха түсэбөө совхоз үглөө мүнөө дүүргэхэ болоод байтаа hэн. Тракторна бригадануудаар агитаторнууд, политинформаторнууд томилогдонхой, үдэр бүри хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ, ажалай дүн согсолжо байдаг байба. Тракторист, комбайнернуудтай хөөрэлдэхэдэ совхозойнгоо ажал хэрэг тухай, манай орон дотор болон хилын саана болжо байhан hонинуудые мэдэхэ, өөрэhөөшни элдэб асуудалнуудые hуража байха юм.

— Комбайнай агрегат бүхэндэ, таряанай тоог бүхэндэ агитаторнуудые, тракторна бригадануудта—политинформаторнуудые бүри таряа хуряажа эхилхэhээ урид томилжо, семинар үнгэргэhэн байгаабди,—гэжэ совхозой парткомой секретариин орлогшо нүхэр Иванов хэлээ бэлэй.—Булта тусхай даабаринуудые, захяа заабаринуудые абанхай. Гадна совхозой парткомой гэшүүдтэ энэ халуун үедэ отделени бүхэн даалгагданхай. Зүгөөр гансахан ажал хүдэлмэриин ябасын түлөө харюусаха бэшэ, мүн ниитэ-политическэ, ойлгуулламжын хүдэлмэриин ямараар эмхидхэгдэhэнэй түлөө отделениин партийна организацинуудай секретарьнартай хамта харюусаха зэргэтэй.

Ажахын шухала кампанинуудай эхилхэдэ иимэрхүү хэмжээ ябуулгануудые бусадшье колхоз, совхозуудай партийна организацинууд абадаг гээшэ. Тиигээгүйдэшье аргагүй юм бээз. Хабарай тарилга, үбhэ тэжээл бэлдхэлгэ, орооhо таряа хуряалга, нооhо хайшалалга гэхэ мэтэ хүдэлмэри саг зуурын аад, энэ үедэ саг үнэтэй байдаг. Хүн зониие элсүүлхэ, урма зоригыень бадаруулха, эдэбхи үүсхэлыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Энээнэй тула партийна организацинуудай элдэб арга боломжонуудые, материальна болон моральна урмашуулганууды үргэнөөр хэрэглэдэг болоhониинь тон hайшаалтай, саашадаашье дэмжэгдэхэ ёhотой.

Тэрэшэлэн мал ажал дээрэ байhан зонуудтаа партийна организацинууд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд ехэхэн анхаралаа хандуулдаг болонхой.

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз мал ажалай талаар республика соогоо томохон ажахынуудай нэгэн юм. Адууhа малынь 100-гаад гүүртэ, отаранuудаар хубаарилан байрладаг. Алишье отара, гүүртэдэ ерэгты—уряа лозунгнууд, социалис уялганууды харахат, hаалиин томо гүүртэнүүдээр—hайнаар тохёорэгдэhэн улаан булангууд. Агитаторнууд 5—7 хоногто малшадтаа ерэжэ хөөрэлдэдэг, дайшалхы хуудаhануудые гаргадаг. Малшадшье урма зоригтой, урагшаа hанаатайгаар ажалладаг.

Дээрэ дурсагдаhан хоёр багахан жэшээ юу харуулнаб гэбэл, хүдөөгэй зоной хүдэлдэг газарнуудта хүмүүжүүлгын хүдэлмэри яhала ябуулагдадаг болоо гээшэ. Иимэ байдал хаа хаанагүй тоотой. Хүнүүдэй хүдэлжэ байhан газарнуудаар культурын эмхи зургаануудшье хүлгөөтэй байдаг. Кино, концерт болодог, агитбригадынхид ерэдэг, лекци, элидхэлнүүд уншагдадаг.

Зүгөөр хүдөөдэ ажаhуудаг арад зомнай бултадаа ажалладаг хүнүүд юм гэжэ хэлэжэ болохогүй ха юм. Гэрэй эзэн эхэнэрнүүд, наhатай болоhон үбгэд, хүгшэд, элдэб шалтагаанаар саг зуура гэртээ байгшад олон байха. Үхибүүд, багашуулые эндэ дурданагүйбди.

Булта совет хүнүүдэй hонирхохо юумэнүүдынь олон: уласхоорондын байдалhаа эхилээд, район, республика дотор болжо байhан элдэб hонинууд хүрэтэр.

Теэд эдэ зоной дунда, ондоогоор хэлэбэл, ажалшадай ажаhуудаг hуурин, тосхонуудаар хүмүүжүүлгын, үзэл бодолой хүдэлмэри мүнөө үедэ ямарханаар ябуулагдана гээшэб? Ямаршье хүдэлмэри ябуулагданагүй гэжэ хэлэжэ болохогүй юм бээз. Зүгөөр сэхыень мэдэрхэ болоо hаа, тон hулаар, hанахадаа нэгэ хэмжээ ябуулгаhаа жэшээлхэдэ, лекци гү, элидхэлhээ) холо ошодоггүй.

Ажалшадай ажаhуудаг газарта агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулха тухай хөөрэлдөөн үе үе болоод лэ гарадаг гээшэ. Гол түлэб Соведүүдэй hунгалтада бэлэдхэлэй эхилхэдэ агитаторнуудта арба-хорин үрхэтэ айл даалгагдадаг, агитпунктнууд хүдэлжэ эхилдэг. Лекци, элидхэлнүүдшье олон уншагдадаг. Нютагай радиогоор hунгалтын дүрим тухай, совет hунгуулиин системэ тухай гэхэ мэтэ асуудалнуудаар хөөрэлдөөн болодог.

hунгалтын болжо дүүрэхэтэй сасуу hуурин, тосхонуудааршье хон-жэн болошодог. Үнөөхи ерэдэг агитаторнай байхагүй, агитпункт гэhэн гаршагай абтахатай сасуу ажалынышье замхашадаг заншалтай. Нюуhанай хэрэггүй, иимэ юумэн олон газарта, дээрэ дурсагдаhан Борьёогой совхоздошье, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздошье үзэгдэнэ ха юм. Ээлжээтэ hунгалтын эхилтэр энэ асуудалаар hонирхохошье хүн балай олдохогүй. Энэмнай хэр юумэн болоно гээшэб? Тон буруу гэжэ hанагшабди. Ушарынь гэбэл, ажалшадай дунда ябуулагдадаг политическэ ойлгуулламжын хүдэлмэридэ ажахынхидал адли кампани гэжэ юундэ байха болоо юм? Хүн зониие коммунис ёhoop хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ямаршье забhарлал байха ёhогүй ха юм.

Имагтал ажал хүдэлмэреэр hамаараад, тухашараад, энэ хэрэгые анхархаяа болиhоной шалтагаанhаа иимэ болодог гээшэ ха. hунгалта дүүрээ, мүнөө маанадhаа hураха юумэн ажал хэрэг болоо гээд зарим парторгнууд hанаагаа амардаг хаш.

Гадна ажалшадай ажаhуудаг газарнуудта үзэл бодолой хүдэлмэриин ямар онол арганууд хэрэглэгдэнэ гээшэб? Тоолоожо үзэбэл, табан хурганhаа сааша холо гарахагүй—лекци, элидхэл, хөөрэлдөөн, кино, концерт... Иигээд лэ дүүрэшэнэ.

Мүнөө городуудаар зукай агитталмайнууд олоороо хүдэлдэг болоо. Иимэ талмайнуудые хүдөөтэй томо тосхонуудаар эмхидхэжэ болохо байгаа. Томо гэрнүүдээр хүүгэдэй клубууд нээгдэжэ, хэдэн таhалга эзэлнэ. Үбэлдөө эндэнь үхибүүдhээ гадна, үбгэжөөлнүүд сугларжа, hонирхолтой хөөрэлдөө шагнадаг. Энээниие мүн лэ хүдөөдэ хэрэглэжэ боломоор.

В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэл хото городуудаар, хүдөө тосхонуудаар үргэн далайсатай болжо байна.

Агууехэ багша Ленинэй ажабайдал, революционно ажал ябуулгатай танилсаха, революционно үзэл сурталыень шудалха хүсэл эрмэлзэлгээ хүн бүхэн эдэ үдэрнүүдтэ мэдүүлнэ.

Ажалшадай ажаhуудаг газарнуудта соёл сурталай, үзэл бодолой хүдэлмэри hайжаруулха эгээл таатай үе саг ерээд байна. Энэ эрхэ байдал зүбөөр хэрэглэжэ, бүхы ажалшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри гүн түгэлдэр удхатай, бүри үргэн далайсатай болгохо гээшэ партийна, комсомолой, профсоюзай организацинуудай, культурын эмхи зургаануудай саг үргэлжын анхарал доро байха бээз гэжэ найдагдана.

Д. ЦЫБИКЖАПОВ,
журналист.

Любовь Нечаева Антонина Сороковикова хоёр Түнхэнэй аймагай Аршаанай хэлхеэ холбооной отделенидэ оператораар хүдэлмэрилжэ эхилhээр ехэшье удаан болоогүй. Хэды тиимэ байбашье, тэдэнэр өөhэдынгөө ажалда оролдосотой hайнаар хандажа, мэргэжэлээ hайнаар шудаланхай. Тэдэнэртэ hаяхан коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоо. Эдэ басагад ажалшадай дунда газетэ, журналнуудые тарааха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (баруун гарhаа): Любовь Нечаева, Антонина Сороковикова.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

ДЕПУТАТ hУНГУУЛИИНГАА ОКРУГТО

ХААНАШЬЕ АМЖАЛТА ТУЙЛАХЫЕ ХҮСЭДЭГБИ

Депутадай хүдэлмэри гансахан хүн зонтой бэшэ, ажахын үйлэдбэриин эмхи зургаануудтай нягта холбоотой байдаг. Би урдань сельскэ Соведэй депутадаар ябаhамби. 1966 онhоо хойшо СССР-эй Верховно Соведэй депутадаар hунгагданхайб. Иимэ үндэр этигэл найдабарида имагтал манай гүрэн соо таряашанай, малшанай, хүдэлмэришэнэй булэдэ түрэhэн юрын хүнүүд лэ хүртэжэ болоно. Теэд энэ этигэлдэнь харюусалгагүй байжа болохо аал?

Би юрын лэ hаалишанби. Тиимэhээ нэн түрүүн ажал дээрээ амжалта туйлахые эрмэлзэдэг байнаб. Нютагай үүлтэрэй 17 үнеэдтэйб. Август hара соо үнеэн бүриhөө 241 литр hү haагаа hэм. Энээнээ эрхим hайн дүн гэжэ үшөөл хэлэжэ шадахагүй байнаб. Юуб гэхэдэ, үшөө ехэ амжалта тээшэ эрмэлзэдэг гээшэб.

Энэ жэлэй дүүрэтэр hунгагшадтайгаа уулзажа, хөөрэлдөө хэхэ хүсэлэнтэйб.

hунгагшадайнгаа туйлта захилые дүүргэхын түлөө оролдодогби. Ямар тиимэ хүдэлмэри ябуулhан тухайгаа нэгэ хэды үгөөр тобшолон хэлэхэ хүсэлэнтэйб.

Элхиин фермын hаалишад 35 километр зайда ошожо үнеэ hааха баатай юм. Ашаа шэрэдэг машинаар ходо ябадаг байhан. Энэнь зохидгүй, угаа hаатабаритай байгша hэн. Автобус үгыт гэжэ гуйhаар үнихэнэй болоhон юм. Би энэ гуйлтыень дүүргэхын түлөө РСФСР-эй Автотранспортын министерствэдэ хандаа бэлэйб. Энэ гуйлтань дүүргэгдээ. Элхиин hаалишад автобусоор ажалдаа ябадаг болонхой.

Гадна түмэр замай Элхиин станциин хүдэлмэришэдэй гуйлтаар өөрөө ябадаг вагончик абхуулаа бэлэйб.

Элхи дээрэ шэнэ hургуули үгы юм. Шэнэ hургуули барюулха гэгдэhээр үнинэй болоо. Энэ асуудалаар ябуулга хэгдээ hэн. Тус hургуули барюулгада 100 мянган түхэриг hомологдоод, мүнөө жэлhээ фундаментнь табигдаха гэжэ хараалагдажа байнхай.

XXI съездын нэрэмжэтэ колхозой бригадые даагша Б. Дондуков ажалайнтаа хэрэгээр үбhэ таряа хуряалтын халуун хаhада иишэ тиишэ ябаха болоходоо ябагадахаа hанадаг байhан юм. «Ирбит» маркын мотоцикл үгэхыень Загарайн аймгүйсэдкомдо хандагдаа бэлэй. Мүнөө нүхэр Дондуков мотоциклтай болонхой.

Тиихэдэ шэнэ «Волга» машина колхоздо абтагдаа hэн.

XXI съездын нэрэмжэтэ колхозоймнай hү hаалиин фермэ хуушаранхай юм. Тиимэhээ шэнэ фермэ барюулха асуудал табигдаа бэлэй. Мүнөө оньhожоруулагдамал фермын байра шулуутаар баригдажа дүүрэхэ болонхой. 250 үнеэнэй байхаар хараалагданхай.

Олон үхибүүдтэй гэрэй эзэн эхэнэрнүүдтэ яhала туhаламжа үзүүлэгдэдэг. Табан үхибүүтэй Ш. Зубакинагай нүхэрынь сагhаа урид наhа барашаhан юм. Пенси үхибүүдтэнь үгүүлхэ талаар ябуулга хээ бэлэйб. Мүнөө үхибүүдынь пенси абана.

hаалишадайнгаа, нютагайхидайнтаа дунда оороошье хөөрэлдөө үнгэргэдэг, агитаторнуудташье хандажа, hони hонин темээр элидхэл үнгэргүүлдэг заншалтайб.

Манай гүрэниие байгуулагша агууехэ В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ой улам дүтэлжэ байна. Энэ hайндэрые ажалай үндэр туйлалтатайгаар угтахын түлөө улам эршэтэйгээр ажаллахаяа манай колхозой бүхы гэшүүд эрмэлзэнэ.

Т. ИВАНОВА,
СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Загарайн аймагай XXI съездын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан.

Тимлюгэй цементын заводой шулуу галдадаг цехэй нүүрhэ буталдаг тээрмын машинист Валентина Быкова эршэтэйгээр ажаллажа, нүхэдэйнгөө магтаалда хүртэнэ, даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү ажалшан Валентина Быкова.

Г. ЧАШКОВОЙ фото.

БУРЯАДАЙ ЭРДЭМТЭД БАРИСААГАА БЭХИЖҮҮЛНЭ

hаяхан СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай бүлэг эрдэмтэд Японhоо бусажа ерэбэ. Тэдэнэр, К. М. Герасимова ба Т. М. Михайлов гэгшэд, антропологууд ба этнографуудай уласхоорондын VIII конгресстэ хабаадаа. Энэ ехэ хуралдаанда 54 гүрэнэй эрдэмтэд сугларhан байна. Совет гүрэнэй союзна ба автономито республикануудhаа олон хүн ошолсоо.

Түүхын эрдэмэй кандидадууд К. М. Герасимова, Т. М. Михайлов гэгшэд тус конгресстэ хабаадахынгаа урда тээ хэдэн олон жэл соо шэнжэлэлгын хүдэлмэринүүдые хэhэн юм. Тэдэнэр нютаг оронойнгоо газар дайда дээрэ эртэ урдын үеhөө hууhан монгол угай хүн зоной ажаhуудалай, хэлэнэй, соёлой hонирхолтой баримтануудтай элидхэлнүүдые хэжэ, дэлхэйн олон эрдэмтэдэй hанал татаhан байна.

Иимэ ашатай туhатай эрдэмтэдэй хуралдаануудта Буряадаймнай эрдэмтэд олоороо хабаададаг болонхой. Жэшээнь, Буряадай филиалай Президиумэй түрүүлэгшэ профессор О. В. Макеев Австраляар, геолого-минералогическа эрдэмэй кандидат Г. Андреев Чехословакяар ябажа ерэбэ. Гадна Инди, Венгри, Швеци, ГДР болон бусад оронуудаар мүн лэ Буряадай олон эрдэмтэд ябажа ерээ. Тэдэнэр тус оронуудай эрдэмтэдтэй hонирхолтой уулзалга, хөөрэлдөөнүүдые хэhэн, холбоо барисаагаа батадхаhан байна.

Л. МАРТЫНОВА.

СОЁЛШОД—ТАРЯАШАДТА

ХАБА СООГОО ОРОЛДОНОБДИ

Этээн шухала ажалай кампанинуудта соёлшодой оруулдаг нэмэри элитэ ааб даа.

Жэшээнь, манай Хориин аймгүйсэдкомой дэргэдэхи культурын таhагай хүдэлмэрилэгшэд таряа хуряалгын үелэ ажалаа юрын лэ соёлой хангалгаар хизаарлахагүй, харин таряашадай бүхы хаба шадалые мүнөөдэрэйнь гол зорилгодо элсүүлхэ гэжэ анханhаа оролдоhон байна. Тиигэжэ тэдэнэртэ: аймагай автоклубай гэшүүдтэ, агитбригадынхидта наада, кино харуулха, хүн зоной анхаралта эмхидхэхэ, мүн суртаалай хүдэлмэри, мүрысөө ябуулха хүдэлмэри даалгагдаhан юм. Ажахы бүхэнэй полевой стануудта соёлой постнууд эмхидхэгдээ hэн. Эдэ постнууд тэндэхи ажалшадта республика доторхи таряа хуряалгын, гүрэндэ таряа тушаалгын ябасые, мүн совхоз доторхи мүрысөөнэй ябаса тухай табан үдэр болоод лэ дуулгажа байхаар хүдэлмэреэ эмхидхээ. Илангаяа мүрысөөнэй дүн гаргалга, hонирхолтойгоор үнгэргэгдэдэг болоо. Жэшээнь, Анаагай совхозой хүдөөгэй клуб библиотекэ хоёрые даагшад нүхэд Байбородина, Заиграева гэгшэд түрүү комбайнернуудай ажалайнь жэшээе, тэдэнэй дүршэлые бусад нүхэдтэнь ойлгуулдаг. Энэ бүтэдэеэ тэдэ «Сахилгаан», «Халаахай», «Дайшалхы хуудаhанууд» болон фото-зурагуудай хүсөөр харуулдаг, тиигээд юрын хөөрөөгөөр ойлгуулна.

Аймагаймнай автоклуб hайнаар хүдэлнэ. Тэрэниие эдэбхитэй нүхэр Р. Бориев ударидадаг. Аймагай түб hууринай багшанар, культурын байшангай, библиотекын, кинофикациин хүдэлмэрилэгшэд автоклубай эдэбхитэд. Тэдэнэй дундаhаа «Знани» бүлгэмэй лектор нүхэр В. Н. Болдыревые онсо тэмдэглэмээр. Тэрэ орон доторхи, мүн уласхоорондын байдалаар hонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые хэдэг юм. Автоклубай ябаhан лэ газарта тэрэ ябалсадаг, хүн зоной ехэл хүлеэдэг нүхэрынь болжо шадаhан байна. Агитбригаданууд сооhоо Хүрбын, Дээдэ-Тайлсын совхозуудай коллективүүд таhалгаряагүй hайнаар хүдэлнэ. Тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэд Н. Соболева, В. Трылева гэгшэд аймагаймнай түрүү соёлшод юм.

Сэхынь хэлэхэдэ, мүнөө жэлдэ залуушуулай эдэбхи оролдолго гансахан соёлой хэрэг дээрэ харагданагүй. Таряан ажал дээрэшье тэдэ түрүүлнэ. Энэнь ойлгосотой. Ленинскэ комсомолоймнай 50 жэлэй ойн үдэр бүри ойртожо байна ха юм. Энэ түүхэтэ hайндэртэ манай аймагай комсомол, залуушуул ажалай илалтануудhаа гадна, соёлой, hуудал байдалай талаар ехэ юумэ хэжэ ерэхые оролдоно. Мүнөө манай культурын таhаг ВЛКСМ-эй Хориин райкомтой хамта нютагай уран hайханай бүлгэмүүдэй харалга октябриин 26—27-до үнгэргэхэ гэжэ шиидхээд, бэлэдхэл ябуулжа байна. Энэ ганса залуушуулай бэшэ, бүгэдэ ниитын hайндэр болохо зэргэтэй ааб даа. Тэрэниие соёлойнгоошье, ажал хэрэгэйнгээшье талаар эрхим дүнгүүдтэй угтахын түлөө бултадаа гарта hабартаараа оролдохомнай дамжаггүй.

П. ХАМАРХАНОВ.

Хори.

ТҮРМЭ СОО БҮРИЛДЭhЭН ДУУНУУД

Глеб Кржижановскидо зорюулагдаhан арадай музейн шэнэ зүйлнүүд

Элитэ большевик-ленинец, совет эрдэмтэ Глеб Кржижановскиин Куйбышев-на-Волге городтохи арадай музей шэнэ экспонадтай болоо. Энэнь—Куйбышевай түмэр замай-барилгын техникумэй hурагшадта Кржижановскиин бэшэhэн, урдань тунхаглагдаагүй бэшэгэй фото-буулгабари 1955 оной декабриин 27-до СССР-эй Наукануудай академиин бланк дээрэ бэшэгдэнхэй. Авторынь—Академиин бодото гэшүүн байгаа. Энэнь «Варшавянка», «Беснуйтесь, тираны» гэжэ революционно дуунуудай яажа бии болоhон түүхэ тухай хөөрэнэ.

«...Революционно дуунууд большевигүүдэй нюуса хүдэлмэридэ ехэ үүргэ дүүргээ юм,—гэжэ Глеб Кржижановский бэшэнэ,—Эдэ дуунууд хүдэлмэришэдэй олоороо суглараhан газарта, демонстрацинууд дээрэ зэдэлжэ, революционно пролетариадай мэдэрэлые, hанал бодолые элирхэйлдэг байhан. Дарлагшадта эсэргүүсэн тэмсэхые, хаанта засаг унагаахые уряалдаг hэн.

«Варшавянка» гэжэ Польшын революционно дууе үнгэрөөшэ зуун жэлэй наяад онуудта Вацлав Свенцицкий бэшэhэн юм. Зүгөөр «Варшавянкын» польско текстые үсөөхэн хүн мэдэхэ байгаа. Хожомынь энэ дуунай ород үгэнүүдынь Глеб Кржижановскиин ашаар үнэхөөрөө олон зоной мэдэхэ дуун болоо. Кржижановский бэшэг соогоо иигэжэ мэдээсэнэ:

«...1895 ондо минии арестовалагдаhанай, Сибирьтэ сүлэхэ гэжэ хаанай сүүдэй шиидхэhэнэй hүүлээр Москвагай Бутырска түрмэдэ хаагдаа hэм. Польшын хэдэн хүдэлмэришэд, ППС гэжэ Польшын социалис партиин гурбан ехэ түлөөлэгшэд — Абрамович, Петчевич, Стрежецкий гэгшэд намтай хамта hуугаа hэн. Тэдэнэр Свенцицкиин «Варшавянка» гэжэ дууе мэдэдэг, гоёор дууладаг байгаа. Дуунай аялгань ехэ hайхан байба, зүгөөр бидэ, ород революционернууд тэрэниие дуулажа шададаггүй бэлэйбди. Юундэб гэхэдэ, поляк хэлэ мэдэхэгүй байгаабди. Ород «Варшавянкые» бии болгохо гэжэ болоо hэм. Поляк нүхэд тэрэниие намда оршуулжа үгөө юм. Свенцицкиин түрүүшынь текстые би өөрынгөө шүлэг соо нилээд хубилгааб. Пролетариадай hанал бодолдо таарахагүй зүйлнүүдыень хаяад, пролетар удхатай болгохо гэжэ оролдооб».

Энэ, Бутыркада «Варшавянка» түрүүшынхеэ дуулагдаа hэн. Бэшэг соонь энээн тухай иигэжэ хэлэгдэнэ:

«...Сибирь ябуулагдаха үдэрнай хүрэжэ ерэбэ. Айхабтар хүсэтэй Абрамовичые камерын үүдэндэ байлгаад тойроhон бэеэрээ, «Хорото хара hалхин орой дээгүүрнай хүүенэ...» гэжэ дуулабабди.

Дайшалхы дуунай аялга Бутырска түрмэ соо зэдэлбэ. Харуулшад манай камера тээшэ гүйлдэжэ ерээд, үүлэ нээхэ гэжэ hэдэбэ. Зүгөөр манай hахюулшан хүсэтэ Абрамовичые диилэхэгүй байшоо.

Дуулажа дүүргэhэнэй hүүлээр камерын үүдэ нээбэбди. Тэрэ дары харуулшад, жандармнууд орожо ерээ. Сибирь ябуулагдаха хүнүүдые илгаба. Тиигэжэ ород «Варшавянка» дайшалхы шалгалта гараhан юм.

Саашадаа Кржижановский иигэжэ бэшэнэ:

«Минии бэшэhэн хоёрдохи дуун «Беснуйтесь, тираны» 1898 ондо Сибириин сүлэлгэдэ бии болоо hэн. «Шалийте, шалийте, скажени кати» гэжэ Львовой университедэй ород студентнэрэй дуун тэрэнэй эшэ үндэhэн болоhон юм. 90-ээд онуудта суутай болоhон Вахнянинай «Наталья» гэжэ украин оперын аялга абтаа бэлэй. Львовой студентнэрэй дууе би хубилган зохёогоо, үргэдхөө hэм. Дуунай дайшалхы аялгань эсэс тээшээ шангадана.

В. И. Ленинтэй уулзадаг бидэнэр, Сибириин сүлэлгынхид, энэ хоёр дууе ходо дууладаг байгаабди. Эдэ дуунууд Владимир Ильичэй дуратай дуунуудай тоодо ородог hэн. Өөрөө эдэниие ехэ дэбжэлтэтэйгээр дууладаг байгаа.

Тиимэ болохолоороо, «Беснуйтесь, тираны» нэн түрүүндэ енисейскэ сүлэлгын дуун байhан. Хожомынь сүлэлгэhөө бусаhан революционернүүд энэ дууе бүхы Росси дотор тараагаа...»

Кржижановскиин бэшэгые «Волжская коммуна» гэжэ Куйбышевай областной газетэ толилоо. Кржижановский өөрынгөө революционно эрхим дуунуудые зохёоhон түүхые гансахан куйбышевайхидта—ерээдүйн түмэр замшадта яахадаа иимэ тодорхойгоор, hониноор хэлэжэ үгөө гээшэб?

Эндэ тушаан болоhон юумэн үгы. Кржижановский Самарада (мүнөөнэй Куйбышевта) түрөө юм. Мүн тэндэ дунда hургуулитай болоhон. Петербургын технологическа институдай студент байхадаа марксис хүдэлөөндэ оролсоо. Энэ хүн «хүдэлмэришэн ангиие сүлөөлхын түлөө тэмсэлэй союзай», ленинскэ петербургска союзай эмхидхэгшэдэй нэгэн байhан. Революционно тэмсэлдэ хабаадаhанай түлөө хаанта засагаар хэhээгдэhэн—түрмэдэ хаагдаhан, сүлэлгэдэ ябуулагдаhан юм. Эдээн тухай өөрөө бэшэнэ.

Сүлэлтын hүүлээр, Ленинэй заабаряар Кржижановский түрэл городтоо бусажа, Самара станциин паровозой депотой начальник болобо. 1902 оной январьда байрадаа социал-демокрадуудай зүблөө зарлаад, тэндэнь «Искрын», РСДРП-гэй (1903 он) II съездэдэ бэлдэхын тула маша ехэ юумэ хэhэн газетын бүхы Ород орондохи бюро hунгагдаа hэн. КПСС тэрэ съездhээ эхи абадаг юм. «Танай үүсхэл бидэнэрые айхабтар ехээр баясуулаа,—гэжэ «Искрын» бюрое hунгаhан тушаа самарынхидта Ленин бэшэhэн.—Ура! Үнэхөөрөөл тиимэ! Үргэн далайсатай болгты! Бэеэ даатаад, үүсхэлтэй ябагты!—таанар эгээн түрүүлэн иимэ үргэнөөр захалаат, тиимэ хадаа үргэлжэлэлынь амжалтатай болохо байха».

Үнэн ленинец Глеб Кржижановскиин партийна, гүрэнэй ажал ябуулгын үргэлжэлэлынь РСДРП-гэй ЦК-гай гэшүүнэй эдэбхитэй хүдэлмэри, 1905 оной революцида хабаадалга болоно. Агууехэ Октябриин hүүлээр—ГОЭЛРО-той түсэб зохёоhон, Россие электрификацилха комиссиие хүтэлбэрилhэн, СССР-эй Госпланиие хүтэлбэрилhэн, СССР-эй Наукануудай академидэхи эрдэм ухаанай эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри хэhэн, тэндэ вице-президент байhан.

Гэхэ зуура хаанашье, ямаршье ажалда байхадаа, Кржижановский түрэл городтойгоо холбоотоо таhалаагүй юм. Волгын Жигулида хүсэтэ гидроэлектростанци бариха гэжэ түрүүшээр дурадхаа hэн.

Түмэр замай-барилгын техникумэй түүхын кружогой гэшүүд тэрэнэй эдэбхитэй корреспондентнүүд байhан. Мүнөө мэдээжэ болоошо революционно дуунуудые зохёоhон түүхые тодорхойгоор хэлэжэ үгыт гэжэ Кржижановскиие гуйhан байна. Локомотивна дэподо хоёр жэлэй урда тээ Г. М. Кржижановскидо зорюулагдажа нээгдэhэн, арадай музейн эдэбхитэд тэрэ бэшэг олоо. Глеб Кржижановский эндэ хүдэлмэрилhэн юм. Куйбышевай түмэр замшадай нөөсөөр байгуулагдаhан Кржижановскиин памятник депотой үүдэндэ байдаг.

Анатолий ПРАЗДНИКОВ,
АПН-эй корреспондент.

ГРОЗНЫЙ ХОТО ОШОХЫН ТҮЛӨӨ

Һаяшаг Хяагтын үргэн ехэ харгы дээрэ 1968 ондо спортивна бүлгэмүүдэй суглуулагдамал командануудай дунда велосипедээр Буряадай түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэргэгдөө.

Мүрысөөнэй түрүүшын үдэр эхэнэр велосипедистнэрэй урилдаан 15 километрэй зайда үнгэргэгдөө. Энэ урилдаанда спортын мастер Кащеева, Карлова, Петровская («Труд» бүлгэмэй), нэгэдэхи разрядтайшуул Логвиненко, Пыхалова, Вежевич, Ступакова («Ажалай резервнүүд» бүлгэмэй) гэгшэд хабаадалсаһан байна.

Сагай уларилай муу үедэ һайн техническэ амжалта түйладагшьегүй һаань, шуран солбон велосипедист, спортын мастер Галина Кащеева (Труд) түрүүлжэ, 26 минута 3 секунда соо гаталаа. Энээнэй һүүлээр «Ажалай резервнүүд» бүлгэмэй нэгэдэхи разрядай велосипедистка Вера Ступакова 27 минута 18 секунда соо гаталжа, хоёрдохи һуурида гараа. Харин гурбадахи һууриие 27 минута 21 секунда харуулһан түс бүлгэмэй нэгэдэхи разрядтай Лида Вежевич эзэлээ.

Эдиршүүлэй дунда үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ 25 километрэй зайе шуран солбон велосипедист Геннадий Грудинин («Спартак») 48 минута 28 секунда соо гаталжа, нэгэдэхи һуурида гараа. Тиихэдэ Сергей Жамбаевай хүтэлбэри доро һорилго гараһан Аркадий Кузьмин («Ажалай резервнүүд») 43 минута 54 секунда соо урилдажа, хоёрдохи һуури эзэлээ. Тиин тэрэ бүлгэмэй велосипедист Юрий Антонов энэ зайе 44 минута соо гаталжа гурбадахи һуурида гараһан байна.

Эрэшүүлэй дунда болоһон мүрысөөн бүришье һаа һонирхолтойгоор үнгэрөө. Эндэ спортын мастер Николай Зайцев («Ажалай резервнүүд») 25 километрэй зайда урилдахадаа, 40 минута 36 секунда харуулжа, мүнөө жэлэй эрхим дүн туйлаа. Гэбэшье энэ нүхэрнай 100 километрэй зайда бүлэг бүлэгөөрөө урилдаһан мүрысөөндэ баһал илан гаража, 2 час 42 минута 22 секунда харуулһан байха юм. Энэ 25 километрэй зайда урилдаха мүрысөөнэй хоёрдохи һуурида мастерта кандидат Юрий Бурлаков гараа. Харин гурбадахиие спортын мастер Сергей Пермяков («Ажалай резервнүүд») эзэлээ.

Удаань бүлэг бүлэгөөрөө урилдаха эхэнэрнүүдэй мүрысөөндэ «Труд» бүлгэмэйхид шадамар бэрхээр «тулалдажа», нэгэдэхи һуурида хүртөө. Тиин «Ажалай резервнүүд» бүлгэмэй велосипедистнэр хоёрдохи һуурида гараа. Энэ мүрысөөндэ «Ажалай резервнүүд» бүлгэмэйхид һайн бэлэдхэлтэй байжа, ехэхэн амжалта туйлаа. Юуб гэхэдэ, урдахи жэлнүүдтэ эдэ бүлгэмэй велосипедистнэр иимэ амжалта туйлаагүй һэм шуу.

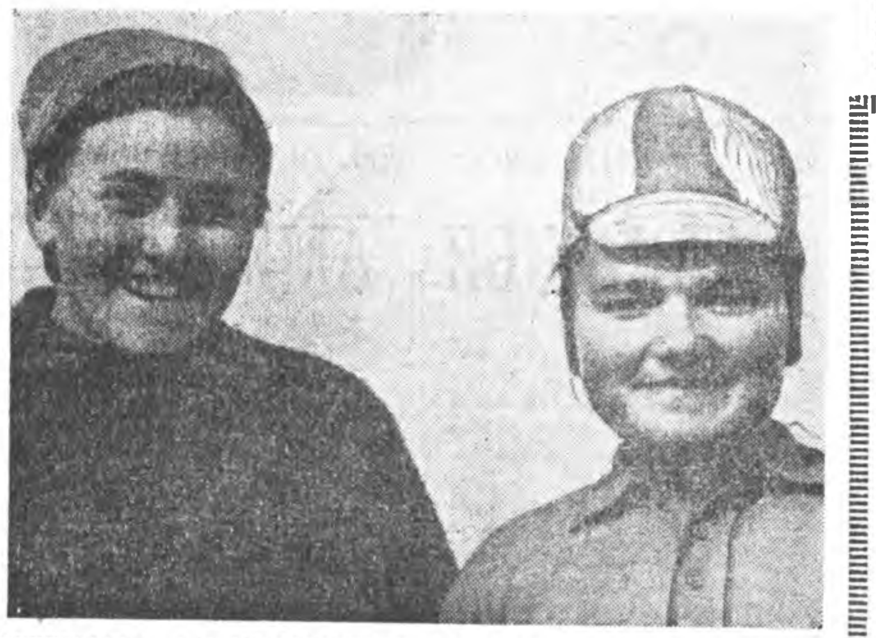
75 километрэй зайда эрэшүүлэй бүлэг бүлэгөөрөө урилдаха мүрысөөндэ ямар бүлгэмэй илаха байһаниие уридшалан хэлэхэнь хүшэрхэн бэлэй. Ушарынь, энэ урилдаанда бултадаа шахуу спортын мастернууд хабаадалсаһан юм. Тиин уданшьегүй спортын мастернууд Николай Зайцев, Александр Траканoвский, Сергей Пермяков, Леонид Рыжаков гэгшэдһээ бүридэһэн «Ажалай резервнүүд» гэжэ бүлгэмэйхид түрүүлжэ гараа һэн. Иигэжэ эдэнэр 1 час 49 минута 5 секунда харуулаа юм. Харин хоёрдохи һуурида 1 час 51 минута 39 секунда соо гаталһан «Спартак» бүлгэмэйхид гараа.

Гурбан үдэрэй туршада үнгэргэгдэһэн энэ мүрысөөнэй һүүлдэ болоһон урилдаанда «Ажалай резервнүүд» бүлгэмэй тренер Сергей Жамбаевай хүтэлбэри доро һорилго гараһан велосипедистнэр түрүү һуури эзэлжэ, Буряадай спортын бүлгэмэй дамжуулгын шанда хүртөө. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые «Спартак» (тренерынь Зайкин), «Труд» (тренерынь Клименко) бүлгэмэйхид эзэлээ.

Иигэжэ энэ мүрысөөндэ онсо шалгарагшад үнэтэ бэлэгүүдээр, Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдажа, Чечено-Ингушска АССР-эй түб Грозный хотодо үнгэргэгдэхэ РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хабаадалсаха путёвконуудта хүртөө.

Н. ИВАНОВ.

Баруун гартахи зураг: 50 километрэй зайда эдиршүүлэй урилдаан. Доодо зураг: 25 километрэй зайда түрүүлжэ гараһан «Ажалай резервнүүдэй» ДСО-гой командын түлөөлэгшэд Д. Логвиненко (зүүн гарта), Т. Пыхлова.

Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

ШАТАР

ХОЮУЛАН ЧЕМПИОН БОЛОБО

Шатараар республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мастерта кандидат Власов Иванов хоёрой дунда үнгэргэгдэһэн мүрысөөнэй зургаадахи уулзалга тэнсэлгээр дүүрээ гэжэ булта дуулаһан ёһотойт. Тиин шатараар республикын чемпионой тодоржо гараагүйһөө уламжалан, үшөө хоёр парти наадагдаа. Теэд энэ үнгэргэгдэһэн түрүүшынгээ уулзалгада эдэнэр сицилианска хамгаалгын гуримаар наадаа.

Эндэ Власов абаһаар бэеэ һайнаар хамгаалжа, байдалаа эрид һайжаруулаа. Харин тиихэдэ Иванов нүхэрэйнгөө шанга доботолгодо бэлдэжэ байһые ухаамгайгаар ойлгожо, өөрынгөө талые хүсэдөөр бүхэлөө. Тиин эдэ хоёрнай удангүй бүхы бодонуудаа андалдажа, жарадахи ябадалдаа тэнсэһэн байна.

Харин хоёрдохи партидаа иимэр наадаагүй. Тэдэнэр французска хамгаалгын гуримаар наадажа, арбан наймадахи ябадалаар эбэй ёһоор дүүргэв. Иигэжэ эдэнэрнай баһал тэнсэһэн байна.

Республикын шатаршадай федерации Власов Иванов хоёрой мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, хоюуландань шатараар Буряадай АССР-эй чемпионой нэрэ зэргэ олгоо.

В. МАМИЛОВ.

СПАССКИИН ИЛАХАНЬ ХОЛО БЭШЭ

Шатараар дэлхэйн чемпионтой уулзахын тула үнгэрэгшэ субботодо Киевтэ наймадахи парти наадагдаһан байна. Тэрэ наадалга шанга тэмсэлээр үргэлжэлжэ, Борис Спасский бүлюу байдалтайгаар уулзалгаяа хойшолуулһан байгаа. Амаралтын үдэр шатаршад миил нэгэ нэгэ ябадал хээд, Виктор Корчной шүүгдэһэнээ мэдэрээ. Энэ хадаа Спасскиин дүрбэдэхи илалта болоно. Иигээд байхадаа Спасский илажа гараха тээшээ ойртоо. 5,5:2,5 тоотой болоод, түрүүлжэ ябана. Үлэһэн дүрбэн уулзалгадаа гансахан очко абаа һаа, гараха оной хабар тэрэ дахяад Тигран Петросянтай уулзажа, тэрээнтэй дэлхэйн чемпионой нэрын түлөө тэмсэхэ байна. (ТАСС).

ХОРИИН АЙМАГТА

ЗОРИЛГОНУУДАА ЗҮБШЭБЭД

Үдын совхозой хонишод Хахир гэжэ газарта сугларжа, үнгэрһэн жэлайнгээ дүнгүүдые согсолон хаража, саашанхи зорилгонуудаа зүбшэн хэлсэбэд. Эндэ дэлгэрэнгы элидхэл хэһэн совхозой директор К. Д. Дагбаев Буряадай АССР-эй колхоз, совхозуудай хонин ажахы хүгжөөхэ хэрэгтэ туһалха тухай РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолтой танилсуулаа. Мүн тиихэдэ совхозой главна экономист И. И. Челондаев ажахын тоосоон тухай һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө.

Бүри үнгэрһэн жэлдэ ажахын тоосоондо ороһон Н. Тогмитова Р. Доржиева, Д.-Х. Бадарханова гэгшэдэй отаранууд эрхим амжалта түйлажа түс түстаа 11—11 хурьга нэмэлтэ түлөбэри абаһан байна. Энэ суглаан дээрэ совхозой парткомой секретарь К. Ж. Жалсараев түрүү хонишон Намжилма Тогмитовада 1968 ондо Москва ВДНХ-да хабаадалсаха диплом барюулаа. Зүтөөр Намжилма Тогмитова байгша ондо даажа абаһан зуун хонин бүриһөө 101 хурьга түлжүүлжэ, 1968 оной чемпион болоһон юм.

Харин суглаанай һүүлдэ эндэ сугларһан хонишод зуун хонин бүриһөө 90—90 хурьга абажа, нэгэ хониндоо 3 килограмм ноолho хайшалха гэһэн уялга нэгэн дуугаар һайшаан абаа.

СТУДЕНТНЭР ТУҺАЛНА

Дээдэ-Тайлсын совхозой гурбадахи отделениин ороһоной тоог дээрэ мүнөө үрэһэ хүрэнгын 2 мянга гаран центнер таряан буулгагданхай.

Эндэ Улаан-Үдын Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ институдай, медицинскэ училищиин студентнэр үрэһэнэй таряа сэбэрлэнэ. Тэдэнэр хоёр халаанда хубаарилан хүдэлжэ, үдэрэйнгөө даабари 110—120 процент дүүргэдэг юм. Тиигэжэ эндэ Вера Осипова, Таня Ермолова, Таня Телкова, Рая Богатырева, Люда Немирова гэгшэд илангаяа һайнаар ажаллана.

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛНЭ

Һаяшаг Хориин леспромхозой Зүүн-Хуурайн модо бэлэдхэлэй пунктын коллектив найман һарынгаа түсэб 4300 кубометрээр үлүүлэн дүүргэв. Тиин эдэнэр мүнөөшье эрхимээр ажаллажа байнхай.

Жолоошод Владимир Наумов, Нестор Нерфильев, бульдозерист Владимир Рычков, модо унагаагша Геннадий Ермолаев, гэшүүһэ сэбэрлэгшэ Гараф Салимов гэгшэд ажалай эрхим амжалта туйлажа, онсо шалгарна. Тиигэжэ эндэхи сентябрь һарада ажалайнгаа эршэ хүсые һуладуулангүй, аяар 3786 кубометр модо бэлэдхэн тушаагаа.

ШЭНЭЭР ТҮБХИНЭНЭ

Байгша ондо аяар холын Ростовско областьһоо 29 айл манай аймагта зөөжэ ерээ һэн. Тэдэнэр ерэмсээрээ аймагай ажахынуудта оножо, элдэб ажалда ороһон юм. Тиин һаяшаг энэ холоһоо зөөжэ ерэгшэднай байрын шэнэ гэрнүүдтэ түбхинэн ороо. Гэбэшье эндэ түбхинэгшэдэй дунда, һү һаалиин гүүртэ болон отарануудта хүдэлжэ, муу бэшэ амжалта туйлаһан Е. Бадминов, Ж. Ландарь, В. Юсупов, В. Лещев, А. Бабичев, З. Легощина гэгшэдые дурдамаар.

ШАНАРТАЙГААР БЭЛДЭГДЭЭ

Үдын совхозой нэгэдэхи отделени мүнөө жэл 8276 центнер үбһэ бэлдэхэ түсэбтэй аад, 10500 центнер һайн шанартай үбһэ хуряажа абаа. Тиин отделениин зарим сабшалангһаа гектарай дунда зэргээр 12—15 центнер үбһэн хуряагдаа. Эндэ сабшажа боломоор бүхы газарнууд сабшагдаһан.

Үбһэ хуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, Агбан Шагдаров, Батацырен Намжилов, Намжилмаа Тогмитова гэгшэдэй хүтэлбэриидэг звенонууд һайнаар ажаллажа, даабаряа үлүүлэн дүүргэһэндээ совхозой парткомой зүгһөө магтаал шагналда хүртөө.

Б. ЛАЙДАПОВ.

ООН-ой ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН СЕССИ ДЭЭРЭ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Мүнөө болоһон Ассамблей бүрин эрхэтэ түлөөлэгэнүүдые шалгаха комитет байгуулһан, XXIII сессиин түрүүлэгшээр Эмилио Ареналес Каталан гэгшые (Гватемала) шэнээр һунгаа, Свазиленд гэжэ гүрэниие ООН-до гэшүүн болгожо абаха гэжэ шиидхээ.

Свазиленд гээшэ ООН-до гэшүүн боложо ороһон Нэгэдэмэл Нацинуудай эмхиин 125-дахи гэшүүн, мүн ООН-до хамжаһан Африка түбиин 40-дэхи гүрэн болоно.

Удаадахи пленарна заседани тус Ассамблейн гол ехэ долоон комитедүүдэй түрүүлэгшэнэрые һунгаһанайнь һүүлээр тэрэ дары болохо байна.

Баруун Берлинэй профсоюзуудай табиһан эрилтэ

БАРУУН БЕРЛИН. (ТАСС). Баруун Берлинэй профсоюзууд шэнэ түхэлэй нацис үзэлтэ национал-демократическа партиие хорихо гэһэн эрид шанга эрилтэ табяад байна.

Баруун тээхи гурбан гүрэнэй сэрэгэй засагаархинда, Баруун Берлинэй профсоюзуудай түрүүлэгшэ Вальтер Зиккерт гэгшэдэ барюулагдахаар зорюулагдаһан бэшэг соо иимэ эрилтэ табигдаһан байха юм. Тиихэдээ национал-демократическа парти гээшэ Гитлерэй үеын нацис партиие һажааһан байна гэжэ тэрэ бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Национал-демократическа партиие хорихо болоо һаа, Баруун Берлиндэ национал-социалис эмхи зургаануудай бии болохо харгы зам дээрэ горитой ехэ һаад түбэг ушаруулха бэлэй гэжэ Баруун Берлинэй профсоюзууд тэмдэглэнэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: Мухар-Шэбэрэй аймагай таряашадай абаһан социалис уялгаяа дүүргэһэн тухай мэдээсэл. «Манай баялиг — алтан таряан» гэһэн Н. Малыгинай статья. ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: Мухар-Шэбэрэй аймагай колхоз болон совхозуудай таряашадай амжалтада зорюулагдаһан тусхай хуудаһан.

Гурбадахи хуудаһанда: «Зонд-5» гэһэн автоматическа станциин Һарада хүрөөд, Газарта бусажа ерэһэн тухай.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: спортын һонин. Хилын саанаһаа абтаһан мэдээсэлнүүд.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

18.00 сагһаа — «Холынхие газарнууд ойртоно» гэһэн Краснодарай студиин фильм. 18.10-һаа — «Горы встречают солдат» гэһэн киноочерк. 18.30-һаа — уласхоорондын асуудалаар хөөрэлдөөн, буряад хэлэн дээрэ. 18.45-һаа — совет авторнуудай дуунууд. 19.00 сагһаа телевидениин һонин, буряад хэлэн дээрэ. 19.20-һоо — «Герат Кандагар» гэһэн киноочерк. 19.40-һөө — Хүдөө ажахын эрдэмэй университет. 20.30-һаа — «Унцукулиин дуун» гэжэ Махачкалагай студиин фильм. 20.45-һаа — «50 жэлэй түүхын тэмдэглэл. 1964 дэхи жэл». 21 саг 30 минутаһаа — Л. Бетховен. Оркестртэй фортепьяанын гурбадахи концерт. 22.10-һаа — ТАСС-ай телетайпай лентэһээ, сагай уларил тухай мэдээн. 22 саг 20 минутаһаа «Пароль хэрэггүй» гэһэн кинофильм.

САГАЙ УЛАРИЛ

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха, бороо саһан орохогүй. Баруун зүгһөө һулаханаар һалхилха. Байгал шадарай, хойто аймагуудта 2—7, бусад нютагуудта 8—13 градус дулаан байха. Улаан-Үдэдэ һүниндөө 3—5 градус хүйтэн, үдэрынь 11—13 градус дулаан байха.

Сентябриин 28—29-дэ республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха, бороо саһан орохогүйгөөр хүлеэгдэнэ. Баруун зүгһөө һулаханаар һалхилха. Байгал шадарай аймагуудта һүниндөө 4 градус хүйтэнһөө 1 градус хүрэтэр дулаан байха, бусад аймагуудта 2—7 градус хүйтэн байха.

Редакторай орлогшо

Р. Б. БИМБАЕВ.

Фашизмда эсэргүү хүсэнүүдэй нэгэдэхэ программа

ПАРИЖ. (ТАСС). «Фашизмда эсэргүү национальна совет» байгуулха зорилгоор хэлсээ хэжэ дарыханые уряалан, Португалиин фашизмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдтэ хандалгые Португалиин национальна сүлөөрэлгын патриотическа фронтһоо Алжирта байдаг түлөөлэлгэ зургаан тараагаа. Энээн тухай ФИ агентство мэдээсэнэ.

Фашизмда эсэргүү хүсэнүүдэй нэгэдэхэ үндэһэ һуури болохо шадахаар программа Португалиие сүлөөлхэ патриотическа фронт табиһан байна. Оронииe демократизацилгын Салазаровска засагай органуудые, тэрэ тоодо политическэ полициие (ПИДЕ) болон цензурын управлениие усадхахын, Национальна суглаанда һунгалта үнгэргэхын, демократическа эрхэ сүлөө һэргээхын, бүгэдэ арадай амнисти хэхын ба колониальна дайнһаа уламжалан гараһан асуудалнуудые зүбшэхын тулада хэлсээ хэжэ эхилхэдэ таарамжатай байдал бии болгожо шадахаар түр зуурын правительство байгуулха тухай энэ программа хараална.

ЧЕХОСЛОВАКИДАХИ БАЙДАЛ

Чехословакиһаа абтаһан мэдээсэл дээрэһээ харахада, Москвада баталһан хэлсээнэй үндэһөөр тэндэхи оршон байдалай гуримтай боложо байһан тухай хэлэгдэнэ. Промышленна предприятинуудай, хүдөө ажахын кооперативуудай, гүрэнэй ажахынуудай, транспортын хүдэлмэринь арадай ажахын түсэб дүүргэхэ, оронойнгоо бүхы һалбаринуудта социализмын туйлалта бэхижүүлхэ гэһэн ажалша зоной хүсэл эрмэлзэлгэһээ үндэһэлнэ. Энэ жэлэй ургаса хуряалта соогуур союзна арминуудай сэрэгшэд хүдөөгэй ажалшадта туһаламжа үзүүлһэн юм, мүн үзүүлжэшье байһаар. Тэндэхи улад зон иимэ туһаламжа үзүүлһэнэйнь түлөө халуун баясхалан хүргэнэ. Советскэ Союзай, мүн бэшэшье союзна гүрэнүүдэй сэрэгэй частьнуудтай ЧССР-эй ажалша зоной хани халуун барисаан улам үргэдэһөөр.

Социалис гүрэнүүдэй туһа хүргэхээ ерэһэнэй айхабтар ехэ удха шанарые, ЧССР-тэхи социализмын илалтануудые аршалан хамгаалха хэрэгтэ, Москвада болоһон хэлсээнүүдэй угаа ехэ удха шанартай байһаниие Чехословакиин хүн зоной үргэн олоороо улам ехээр ойлгожо байһаниинь эли бодо харагдана.

Чехословаки доторхи һуудал байдал гуримтай болгохо ябадал хадаа социализмда харша хүнүүдэй эсэргүү ябуулга хээгүй байгаа һаань, бүришье түргэнөөр бэелүүлэгдэхэ бэлэй. Теэд мүнөө үнэн сэхэ ябаһан коммунистнуудта харша юумэ хэгдэжэ, революцида харша листовконууд, нюуса литература тараагдажа байнхай. Мэнэ һаяхан Ческе-Будевице городто «Мотор» гэдэг завод дээрэ үзэгдэһэн листовко соо «коммунистнуудай шуһа адхаруулха сохилто хэхэ» гэһэн уряа бэшэгдэһэн байха юм. Мүн тэрэшэлэн фашис дарлалтаһаа Чехословакиие сүлөөлхын түлөө болоһон байлдаанууд соогуур наһа бараһан совет сэрэгшэдтэ зорюулһан памятнигуудые доромжолһон ушарнууд үзэгдэнэ. Чехословакидахи олоной информациин зарим зургаанууд социализмда харша пропаганда ябуулхаяа болихоһоо байтагай, харин тэрэниие улам шангадхаха гэһэн һэдэлгэ гаргана гэжэ хэблэл газетэнүүдтэ нэгэнтэ бэшэ бэшэһэн байна.

Эдэ бүгэдые юун гэжэ тайлбарилха юм? Бүгэдын мэдэһээр ЧССР-эй правительствын зургаанууд олондо дуулгадаг информаци эрхилхэ зургаануудые гуримтай болгохо, социализмда харша пропаганда ябуулхаяа болихо тухай шиидхэбэри гаргаһан байгаа бшуу.

Ушарынь хадаа, олонхи газетэнүүд, радио болон телевидениин редакцинууд Чехословакиин коммунис партида харша ябуулга үни удаан саг соо ябуулжа байһан хүнүүдэй гарта байгаа һэн. Тэдэнэр Чехословакиин социалис байгуулалтын үндэһэ һууриие, пролетарска интернационализмын ёһо заншалые, Советскэ Союзай болоод, мүн бэшэшье социалис гүрэнүүдэй арадуудтай хани барисаатай байха гэһэн ябуулга муушалдаг байһан юм.

Тэрээнһээ гадна, һүүлэй үедэ ЧССР-эй хүтэлбэрилхы тушаалтай зарим хүнүүдэй хэлэһэн үгэ дээрэһээ харахада, арад зондо харша зэрэб үгэ тараадаг хүнүүдые һайрхан магтахаһаа гадна, мүн революцида харша урбалта хэхэ гэһэн үзэл сурталай бэлэдхэл хэһэнэй түлөө харюусалгатай хүнүүдые һайрхан татажа хэлэдэг байхань тон ехэ гайхалтай юм.

Чехословаки доторхи информациин зарим эмхи зургаанууд социализмда харша пропаганда ябуулхаяа зогсоохоһоо байтагай, харин мүнөө тэрэнээ улам һужарөөхэ гэһэн һэдэлгэ гаргаһан тухай ушар баримтанууд хэблэл газетэнүүдтэ оло дахин толилогдоһон байгаа. Тиихэдээ юун тухай бэшэнэб гэхэдэ, Москвада баталһан хэлсээе сэхэ руунь гү, али тойруугаар муушална, тэрэниие дүүргэхэгүй гэһэн уряа хэнэ, националис үзэл тарааха гэнэ, социалис гүрэнүүдэй аха дүү арадуудтай хани барисаае һалгааха, социализмын үзэл сурталые муушалха гэһэн байха юм.

Эдэ бүгэдэ ушар баримтануудые юун гэжэ тайлбарилхаб гэхэдэ, ЧССР-эй правительствын эмхи зургаануудай орон нютаг соогоо гуримтай болохо тухай шиидхэбэри гаргаһан байгаашье һаань, олонхи газетэнүүд, радио болон телевидениин редакцинууд хадаа үни удаан саг соо Чехословакиин коммунис партиие, пролетарска интернационализмые, Советскэ Союзай, мүн бэшэшье социалис гүрэнүүдэй арадуудтай хани барисаатай байха гэһэн хүсэлые ходо муушалдаг хүнүүдэй гарта байһаар байна ха юм.

Чехословакидахи политическэ байгуулалтые ондоо болгохо, тэрэниие социалис гүрэнүүдэй хани найрамдалһаа таһалха, хүнүүдэй шуһа адхаруулха гэһэв уряатайгаар хэблэл газетэнүүдтэ бэшэһэн, радиогоор, телевиденеэр хэлэһэн хүнүүдые дэмжэхэ гээшэ Москвада болоһон хэлсээнһэ зүришэхэ, ЧССР-тэхи оршон байдалые гуримтай болгохо хэрэгтэ ехэхэн тойбо татаха гэһэн байха юм. Тиимэл хаданъ, империалис гүрэнүүдэй пропаганда өөһэдынгөө хорото зорилгоор, Чехословакиин хэблэлэй зарим органуудай бэшэһэн юумые ехээр хорхойтон хэрэглэнэ.

ЧССР-эй ниитын информациин зургаанудта хархис хара хэрэг үүдхэжэ байдаг хүнүүдэй дундаһаа нилээд олониинь хадаа Эхэ орондоо сэхэ урбаһан, баруун гүрэнүүд руу тэрьедэжэ ариһан, тиигээд империалистнуудай пропагандада туһа хүргэхэ гэжэ хаба шадалаараа оролдожо байһан хүнүүд. Жэшээнь, США-да, ФРГ-дэ, Англида, Австрида мүнөө Чехословакиин хэблэл газетын, радио болоод телевидениин үмэнэһөө хархис харша ябуулга хэдэг хүнүүд мүнөө хүрэтэр аяг ааша гаргаһаар байна.

Гэбэшье, Чехословакида энэ мэтын хүнүүдэй социализмда харша ябуулга хэжэ байһан тухайдань улад зондо хүсэд һайнаар ойлгуулжа үгөөгүй байха юм. Энээн дээрэһээ болоод Чехословакиин хэблэл, радио болон телевидени үнэхөөрөө социалис ёһоной зам дээрэ гаража шадаагүй байна бшуу.

Чехословаки дотор олон зондо дуулгадаг зургаануудай ажал ябуулгые сэгнэхэ тухай асуудал мүнөө социализмын үзэл сурталаар, Москвада баталһан хэлсээнэй ёһоор Чехословакиин арад зоной болоод, мүн тэндэхи коммунис партиин шиидхэхэ ёһотой байһан айхабтар шухала мүнөөнэй зорилтонууд дээрэһээ дулдыдаха ушартай.

ТАСС, сентябриин 25.

Гасалан зоболон үзэгшэдэй уряал

ПАРИЖ. (ТАСС). «Юманите» газетэдэ туняхаглагдаһан бэшэг соо хэлэгдэһэнэй ёһоор, Оропос гэжэ концлагерьта хаагдаһан 81 хүнэй эльгээһэн бэшэг соо тэндэ хүнэй үнгэ сэдьхэлгүй айхабтар хүндэ хүшэр байдалтай байһан тухай хэлэгдэнэ. Тиихэдээ эндэ байһан хүнүүдые бэшэ бэшэнһээнь илгаад, ондоо байдалтай болгожо, тамын зоболон үзүүлхэ гурим тогтоонхой гэжэ тэдэнэр бэшэг соогоо тэмдэглэнэ. Маанадай байһан байдал яахын аргагүй хүндэ гээшэ. Үлэсхэлэн туранха байдалтайбди, эмшэлгын талаар манда юуншье байдаггүй, өөһэдынгөө хүнүүдтэй уулзахыемнай хоридог байна.

Грецидэ демократи һэргээн бодхоохын түлөө, политическэ хэрэгээр гүрмэдэ хаагдаһан хүнүүдые бултыень сүлөөлхын түлөө тэмсэхэ гэһэн уряа хэгдэнэ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора 54-54 приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 66-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машинное бюро 57-63 фотолаборатория 33-61

Гор. Улан-Удэ, типография Управления по печати при Совете Министров БурАССР.

Н-01953. Зак. № 939.